

СПАРКИ АД

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА

СПАРКИ АД, гр. РУСЕ

ЗА ФИНАНСОВАТА 2008 г.

НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА Е ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 33 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО, ЧЛ.100Н, АЛ.7 ОТ ЗППЦК И ПРИЛОЖЕНИЕ № 10, КЪМ ЧЛ. 32, АЛ. 1, Т. 2 ОТ НАРЕДБА № 2 ОТ 17.09.2003 г. ЗА ПРОСПЕКТИТЕ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ И ДОПУСКАНЕ ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР НА ЦЕННИ КНИЖА И ЗА РАЗКРИВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ПУБЛИЧНИТЕ ДРУЖЕСТВА И ДРУГИТЕ ЕМИТЕНТИ НА ЦЕННИ КНИЖА

**УВАЖАЕМИ АКЦИОНЕРИ,
УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ,**

Ние, членовете на УС на СПАРКИ АД, водени от стремежа да управляваме Групата в интерес на акционерите, както и на основание изискванията на разпоредбите на чл. 33 от Закона за счетоводството, чл.100н, ал.7 от ЗППЦК и приложение № 10, към чл. 32, ал. 1, т. 2 от Наредба № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, изготвихме настоящия консолидиран доклад за дейността /Доклада/. Докладът представя коментар и анализ на финансовите отчети и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на Групата. Докладът отразява достоверно състоянието и перспективите за развитие на Групата.

Изтеклата 2008 г. беше успешна за Групата, както по отношение на производствената дейност, така и по отношение на представянето на Групата пред нейните инвеститори. От отчетените резултати се вижда, че провежданата икономическа политика на мениджърския екип, спазването на инвестиционната програма и въвеждането на нови продукти на пазара дават добри резултати. УС разработи и прие стратегия за бъдещото развитие на Групата, която да утвърди позициите на СПАРКИ АД като една от най-динамично развиващите се компании в производството и пласмента на земеделски, транспортни и специализирани машини и съоръжения в България и Европа. Като категорично доказателство за изпълнението на тази цел могат да бъдат посочени средногодишните темпове на увеличение на приходите от продажбите за последните няколко години.

Важни обстоятелства, настъпили през 2008 г., които Ръководството на Групата счита, че биха могли да бъдат от значение при вземане на инвестиционно решение, са:

- На 07.11.2008 г. СПАРКИ АД уведоми КФН, БФБ и обществеността, на основание чл. 112д от ЗППЦК, че считано от 02.08.2008 г. размерът на капитала на СПАРКИ АД е увеличен от 3 000 000 лв. (три милиона лева) на 12 000 000 лв. (дванадесет милиона лева), като общият брой акции с право на глас е 12 000 000 броя.
- На 15.10.2008 г. във връзка с решение на Общото събрание на акционерите, проведено на 28.06.2008 г., СПАРКИ АД прие разпределяне на дивидент в размер на 900 000 лева, в т. ч. :
  - Брутен размер на дивидента на една акция – 0.30 лева
  - Нетен размер на дивидента на една акция – 0.285 лева за акционерите физически лица.
  - Начален срок за изплащане на дивидента 27.10.2008 г.
  - Краен срок за изплащане на дивидента 27.01.2009 г.
- На 25.09.2008 г. на официална церемония в Министерство на икономиката и енергетиката на СПАРКИ АД беше връчен сертификат за инвестиция клас А. СПАРКИ АД ще реализира проект за модернизация на производството и в рамките на следващите 3 години ще инвестира 50 млн. лв. за изграждане на нови производствени мощности. Предвижда се инвестицията да включва строителството на нов завод, в това число закрити и открити производствени площи, складово стопанство, изпитателен полигон и ново оборудване – металорежещи машини, заваръчни роботи и оборудване, обработващи центрове с цифрово-програмно управление, агрегатни машини. Това е първият етап от инвестиционната програма на Дружеството. В процеса на изпълнение на инвестиционния план ще бъдат открити 220 нови постоянни работни места. Вторият етап предвижда удвояване на производствените мощности до края на 2014 г.
- На проведено ОСА от 28.06.2008 г. на СПАРКИ АД /SPV/ са взети следните решения:
  - Приема доклада на управителните органи за дейността на СПАРКИ АД о през 2007 г.;

- Приема годишния финансов отчет на СПАРКИ АД за 2007 г.; Приема доклада на специализираното одиторско предприятие за извършената проверка на годишния финансов отчет на СПАРКИ АД за 2007 г.;
  - Избор на регистриран одитор;
  - Освобождава от отговорност членовете на управителните органи за дейността им през 2007 г.;
  - Промени в устава на СПАРКИ АД;
  - Част от неразпределената печалба на СПАРКИ АД от предходни финансови години в размер на 1 080 000 лв. да бъде използвана за покриване на целия размер на непокрытата от предходни периоди загуба, а останалата част от неразпределената печалба в размер на 2 100 000 лв. да бъде отнесена във фонд Резервен.;
  - Част от реализираната през 2007 г. печалба на СПАРКИ АД в размер на 900 000 лв. да бъде разпределена на акционерите като дивидент, 1 000 000 лв. от текущата печалба да послужи за увеличение на капитала, а останалата част в размер на 6 380 000 лв. да бъде отнесена като неразпределена печалба;
  - ОС приема решение капиталът на СПАРКИ АД да бъде увеличен от 3 000 000 лв. на 12 000 000 лв. по реда на чл. 197, ал. 1 и чл. 246, ал. 4 от ТЗ чрез преобразуване на част от печалбата на СПАРКИ АД за 2007 г. – 1 000 000 лв. и резервите на СПАРКИ АД – 8 000 000 лв. в капитал чрез издаване на нови 9 000 000 броя поименни безналични акции с право на глас и номинална стойност 1 лев всяка една. Новите акции се разпределят между акционерите, съразмерно на участието им в капитала до увеличението, като право да участват в разпределението на новите акции, с които се увеличава капиталът, имат лицата, придобили акции най-късно 14 дни след датата на приемане на решението на Общото събрание на акционерите за увеличаване на капитала. Всеки акционер, който е придобил акции до 14 – тия ден след датата на Общото събрание на акционерите, на което е прието решение за увеличаване на капитала, срещу една своя акция получава 3 нови.;
  - Право на дивидент имат лицата, вписани в регистрите на Централен депозитар като акционери 14 дни след датата на Общото събрание на акционерите или към 14.07.2008 г.;
  - Последната дата за сключване на сделки с акции на това СПАРКИ АД на Борсата, в резултат на които приобретателят има право на дивидент, е 10.07.2008 г. Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, вписани в регистрите на Централен депозитар като акционери на 14-я ден след деня на Общото събрание на акционерите или към 14.07.2008 г.;
  - Последната дата за сключване на сделки с акции на това дружество на Борсата, в резултат на които приобретателят има право на участие в увеличението на капитала, е 10.07.2008 г.
- СПАРКИ АД е представило в КФН, БФБ и на обществеността уведомление относно промяна в дяловото участие в капитала на СПАРКИ АД:
СПАРКИ ГРУП АД-София е прехвърлило свои акции от капитала на:
    - СПАРКИ АД /SPARKY/;
    - Брой акции, обект на сделката: 25 316;
    - Процент от капитала, обект на сделката: 0.84%;
    - Пряко участие в капитала след прехвърлянето: 89.45%;
    - Участие в капитала чрез свързани лица: 0.00%;
    - Общо участие в капитала след прехвърлянето: 89.40%;
    - Дата на прехвърлянето в ЦД: 25.02.2008 г.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА.

Дружеството СПАРКИ АД и дъщерните му дружества имат за основна дейност производство и търговия на земеделски, транспортни, пътно-строителни и други машини и съоръжения, лизингова дейност и отдаване под наем, сделки с недвижими имоти, строителство, реконструкция и модернизация на недвижими имоти, посредничество и агентство на местни и

чуждестранни лица.

СПАРКИ АД е основана през 1907 г. като немска “Машинна фабрика Евгени Мюлхауп и Сие” за земеделски машини, мелнично оборудване и турбини.

В периода 1947-1980 г. фирмата се специализира в областта на селскостопанското машиностроене, а 1980-1990 г. и в транспортно-строителното машиностроене.

През 1989 г. фирмата е преименувана на „АГРОМАШИНА“ – Русе.

През 1997 г. SPARKY GmbH, Берлин, закупува 70 % от капитала на Дружеството от Агенцията за приватизация и от този момент Дружеството се преименува от АГРОМАШИНА ЕАД на СПАРКИ АД.

Дружеството е вписано в Търговския регистър с Решение № 4187/30.09.1991 г. по ф.д. № 3673/1991 г. по описа на Русенски окръжен съд, парт. № 1970, том 31, стр. 67, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. Розова долина № 1, БУЛСТАТ: 117010838, Данъчен № 1181015817.

Към 31.12.2008 г. предприятието - майка е със седалище, адрес на управление, телефон, телефакс, e-mail, Web-site, както следва:

гр. Русе, ул. Розова долина № 1

Тел: + 359 82 885 300; Факс: + 359 82 822 472

E-mail: <mailto:sparkytruck.r.bg@sparkygroup.com>; web: www.sparkygroup.com

Регистрираният капитал в размер на 12 000 000 лв. е разпределен в 12 000 000 броя безналични поименни акции с номинал 1 лев всяка една от тях. През последните три години са извършвани промени в капитала на СПАРКИ АД както следва:

С решение на Русенски окръжен съд от 12.09.2006 г. е вписано увеличение на капитала на СПАРКИ АД на 1 000 000 лв., разпределен в 1 000 000 броя акции с номинал от 1 лев всяка една. Увеличението е извършено чрез апорт на вземане, което СПАРКИ БЪЛГАРИЯ АД (старото наименование на СПАРКИ ГРУП АД) има към СПАРКИ АД по силата на договор за кредит от 12.12.2005 г.

С решение на Русенски окръжен съд от 20.06.2007 г. е вписано увеличение на капитала на СПАРКИ АД на 3 000 000 лв., разпределен в 3 000 000 броя акции с номинал от 1 лев всяка една. Увеличението е извършено чрез апорт на вземане, което СПАРКИ БЪЛГАРИЯ АД (старото наименование на СПАРКИ ГРУП АД) има към СПАРКИ АД по силата на договор за кредит от 12.12.2005 г.

С решение на Общото събрание на акционерите, проведено на 28.06.2008 г., е вписано увеличение на капитала на СПАРКИ АД на 02.08.2008 г. на 12 000 000 лв., разпределен в 12 000 000 броя акции с номинал от 1 лев всяка една. Увеличението е извършено по реда на чл.197, ал.1 и чл.246, ал.4 от Търговския закон чрез преобразуване на част от неразпределената печалба на предприятието - майка за 2007 г. и резервите в капитал.

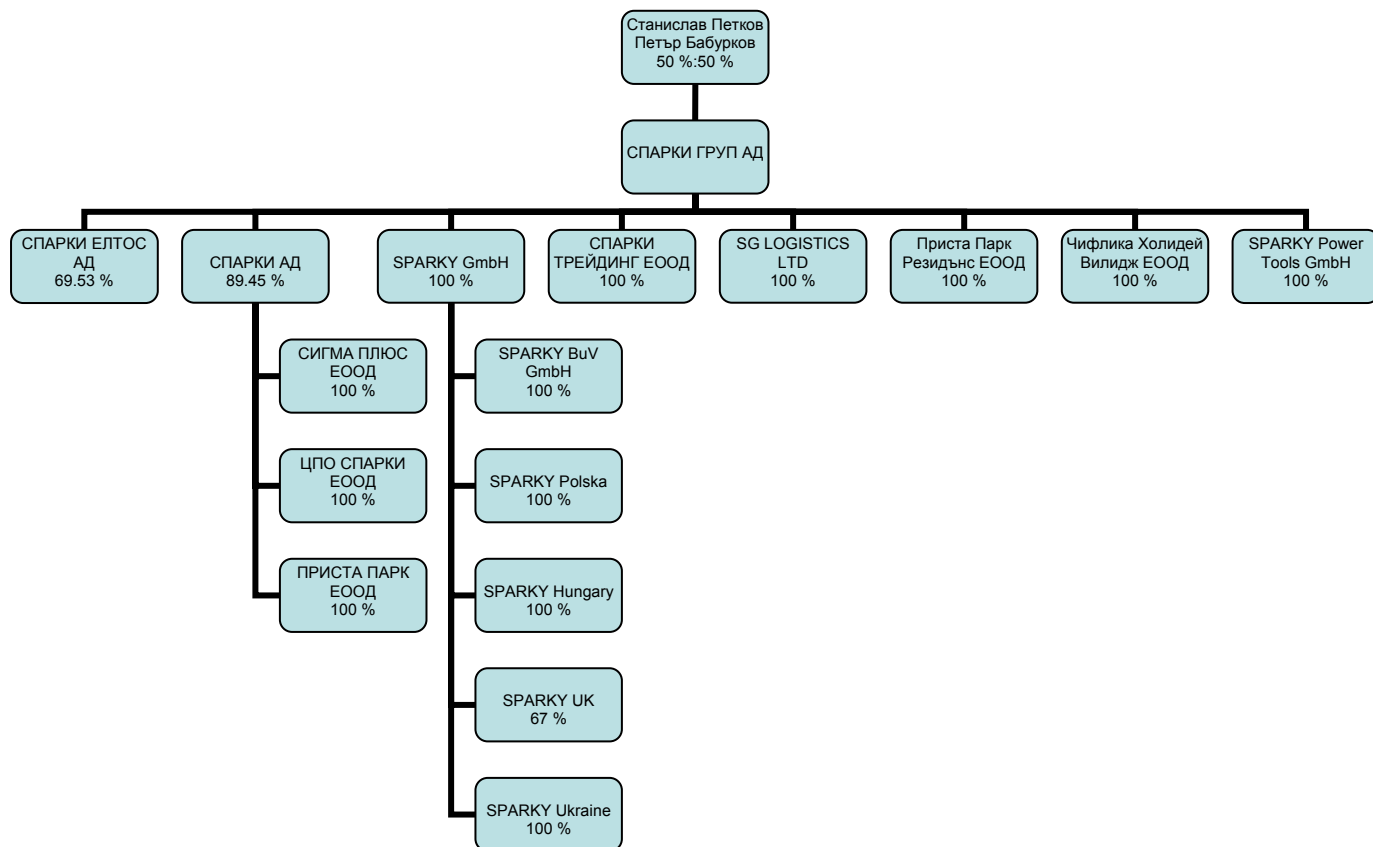
Към 31.12.2008 г. структурата на капитала на СПАРКИ АД е следната:

Наименование на акционер	Брой притежавани акции	Процент от капитала
СПАРКИ ГРУП АД	10 734 048	89.45
Други юридически лица	101 809	0.84
Физически лица	1 164 343	9.71
	12 000 000	100

СПАРКИ АД е част от икономическа група. Мажоритарен акционер в емитента е СПАРКИ ГРУП АД, гр. София (предишно наименование СПАРКИ БЪЛГАРИЯ АД). Собственици на СПАРКИ ГРУП АД са Станислав Петков и Петър Бабурков като всеки от тях притежава 50 % от капитала на Дружеството.

Степента и характерът на свързаност на дружествата в Групата са показани на диаграмата по-долу:

Дъщерните дружества, включени в групата на СПАРКИ ГРУП АД, които са под прекия му контрол и активно извършват дейност към 31.12.2008 г., са както следва:

Дружество	% на участие в капитала
СПАРКИ ЕЛТОС, гр. Ловеч	69.53%
СПАРКИ АД, гр. Русе	89.45%
СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ЕООД, гр. София	100.00%
СПАРКИ ГмбХ (SPARKY GmbH), Берлин, Германия	100.00%
Ес Джи Лоджистикс Лимитед (SG Logistics Limited), Лимасол, Кипър	100.00%

В икономическата група на СПАРКИ АД, гр. Русе са включени следните дъщерни дружества:

- ❖ СПАРКИ АД е едноличен собственик и притежава 195 950 дяла по 100 лева всеки един от капитала на ПРИСТА ПАРК ЕООД, регистрирано в Р. България по ф.д. № 632/2007 г., по описа на Русенски окръжен съд, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. Розова долина № 1, с предмет на дейност: сделки с недвижими имоти, строителство, реконструкция и модернизация на недвижими имоти, посредничество и агентство на

местни и чуждестранни лица. Дяловото участие на СПАРКИ АД е в размер на 10 089 хил. лв.;

- ❖ СПАРКИ АД е едноличен собственик и притежава 14 700 дяла по 100 лева всеки един от капитала на СИГМА ПЛЮС ЕООД, рег. по ф.д. № 631/2007 г., по описа на Русенски окръжен съд, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. Розова долина № 1, с предмет на дейност: закупуване, продажба и управление на недвижими имоти, посредничество и агентство на местни и чуждестранни лица. Дяловото участие на СПАРКИ АД е в размер на 463 хил. лв.;
- ❖ СПАРКИ АД е едноличен собственик и притежава 500 дяла по 10 лева всеки един от капитала на ЦПО СПАРКИ ЕООД, рег. по ф.д. № 167/2005 г., по описа на Русенски окръжен съд, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. Розова долина № 1, с предмет на дейност: обучение на заварчици, съгласно Европейските изисквания. Дяловото участие на СПАРКИ АД е в размер на 5 хил. лв., като към 31.12.2008 г. е обезценено.

СПАРКИ АД има двустепенна форма на управление – наличие на Надзорен и Управителен съвет:

Надзорния съвет (НС) на СПАРКИ АД към 31.12.2008 г.:

Станислав Петков
Петър Бабурков
Иван Еничеров

Управителния съвет (УС) на СПАРКИ АД към 31.12.2008 г.:

Чавдар Плахаров
Росен Милков
Ралица Маринова
Теодора Тодорова
Ивайло Георгиев
Албена Стамболова
Валентин Раданов
Станислав Калчев

II. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА И НА СЪСТОЯНИЕТО НА ГРУПАТА

1. Основна дейност

Основната дейност на СПАРКИ АД и дъщерните дружества е производство и търговия на земеделски, транспортни, пътно-строителни и други машини и съоръжения, лизингова дейност и отдаване под наем, сделки с недвижими имоти, строителство, реконструкция и модернизация на недвижими имоти, посредничество и агентство на местни и чуждестранни лица.

Групата произвежда обработени и заварени метални конструкции за повдигателни и пътно-строителни съоръжения, селскостопански машини, мотокари, като основните продукти могат да бъдат разделени на следните групи:

Колони: Произвежданите колони са предназначени за завъртане на стрелите на подечни платформи, от типа „Шарнирно съчленено рамо“ и „Телескопични“. Изработват се като заварени листови конструкции, даващи възможност за монтаж към рамата на платформата, чрез упорен лагер със зъбен венец. Колоните се завъртат около вертикалната си ос посредством малко задвижващо зъбно колело, лагерувано неподвижно върху рамата.

Рами: Произвежданите рами са предназначени за подечни платформи, от типа „Ножични“, „Шарнирно съчленено рамо“ и „Телескопични“. Те са основно носещата метална конструкция на машините, осигуряващи достатъчна якост, коравина и сигурност при работа. Изработват се като заварени листови конструкции, даващи възможност за монтаж на задвижването и

управлението на платформата. Върху лагерен фланец се монтират всички въртящи, работни механизми и системи.

Стрели: Произведените стрели са предназначени за подежни платформи, от типа „Шарнирно съчленено рамо“ и „Телескопични“. Изработват се като заварени конструкции от електрозаварени тръби и листов материал. Конструктивно са предвидени шарнири, позволяващи съчленяването им във въртящи се многозвенни механизми. Вдигането на товара се осъществява чрез изменение на наклона и дължината на звената. Монтират се върху въртящата се колона.

Шарнири: Предназначени са за захващане на сменяеми работни органи (кошове, кофи, чукове и др.) към стрелите на земекопни машини. Изработват се като заварени метални конструкции от дебелостенна високояка стомана, с оси и ключалка за шарнирно закрепване на работните органи.

Кофи: Съоръжението представлява кош, снабден с нож за врязване в материала. Кошът е окачен шарнирно на носеща рама и се завъртва нагоре и надолу посредством двойнодействащи хидравлични цилиндри. Ножът се изработва от износостойчива стомана.

Селскостопански машини:

Странична навесна косачка - предназначена е за косене на естествени и сети треви както по равни, така и по наклонени до 14% (8°) терени, което я прави удобна за стопанства с променлив профил на обработваемите площи. Може да се навесва към всички трактори от теглилни класове 0.6 до 1.4, оборудвани със задна навесна система (Т25А, Т40АН, ЮМ3-5Л и др.) На базата на КНС – 1.8М2, СПАРКИ АД Русе произвежда и фамилия странични навесни косачки с работни ширини 1.2 и 1.5 м.

Навесни фрези ФН-0.9/1.2/ и ФНМ-1.25 - предназначени са за механизизирана предсеитбена обработка на почвата и междуредова обработка на овощни градини и лозови масиви.

Универсалните навесни култиватори КУН с работна ширина 1,4; 2,8 и 4,2 м са предназначени за предсеитбено култивиране на есенниците или междуредово окопаване. По заявка на клиента фирма СПАРКИ АД предлага варианти КУНТ 2,8 и 4,2 с монтирани торовнасящи секции с възможност за регулиране нормата на торене, както и вариант с допълнително монтирани загърлячи.

Вейлка ВЗ – 700 - предназначена е за зърно почистване на пшеница, ечемик, слънчоглед, фасул, леща, соя и други култури в малките частни земеделски стопанства и кооперации. Комплектована е с пет сменяеми сита. Задвижването се осъществява както с електродвигател, така и ръчно, което я прави лесна за експлоатация. Теглото на вейлката позволява лесно и бързо да бъде преместена на малки разстояния.

Мотофреза ФЕМА - предназначена е за предсеитбена обработка на малки градински участъци и окопаване на зеленчукови лехи, междуредия на лозя, парникови площи и други видове почвообработка на маломерни площи при производителност до 0,15 хектара на час.

Други (кари, отливки и др.): Групата произвежда серия от **мотокари високоповдигачи**, както с дизелов, така и с LPG/бензинов двигател, серия от **електрокари високоповдигачи**, три- и четириопорни с товароподемност от 1 500 до 1 800 кг, повдигателни уредби и отливки

2. Пазари и продажби

Продажбите са изключително на външен пазар. Групата изнася около 83 % от продукцията, основно за страни от Европейския Съюз и САЩ. СПАРКИ АД е единственият производител на заварени метални конструкции от такъв мащаб в Източна Европа.

Най-важни външни пазари за продукцията са Франция, Ирландия, Германия, САЩ, Англия.

Реализираните през 2008 г. приходи от дейността на Групата са в размер на 40 414 хил. лв., което представлява намаление от 16 % в сравнение със същия период на 2007 г.

Дял на реализираните приходи от продажби на готова продукция по пазари и държави:

СТРАНА (% от общите приходи)	2006	2007	2008
България	1.1%	1.9%	2%
Франция	75.7%	76.3%	78.2%
Германия	10.5%	11.9%	15%
САЩ	4.7%	5.0%	4.2%
Ирландия	7.5%	4.4%	-
Дания	0.5%	-	-
Други	-	0.5%	0.6%
ОБЩО	100.0%	100.0%	100.0%

Стойност на реализираната продукция по пазари и държави:

СТРАНА (хил. лв.)	2006	2007	2008
България	307	702	624
Франция	22 062	28 770	24 710
Германия	3 043	4 489	4 721
САЩ	1 362	1 901	1 316
Ирландия	2 179	1 647	-
Дания	157	-	-
Други	9	215	205
Общо	29 119	37 724	31 576

През 2008 г. делът на вътрешния пазар за продажба на готови изделия е 2 %, а делът на експорта е 98 % от продажбите.

Групата извлича предимство от благоприятната си локация на 4 дни разстояние за доставка спрямо всяка точка в Европа.

Продукт (хил. лв.)	2006	2007	2008
Колони	9 509	12 698	12 799
Рами	8 905	11 128	8 193
Стрели	7 585	10 168	7 045
Шарнири	1 129	747	-
Мачти	54	68	1 316
Селскостопански машини	147	127	234
Други	1 790	2 788	1 989
Общо	29 119	37 724	31 576

3. Основни суровини и материали

Основната суровина, използвана за производството, която е от съществено значение за цените на продукцията, са черните метали. СПАРКИ АД използва черни метали, в частност ламарина. Стойността на черните метали формира близо 70 % от себестойността на произвежданите от СПАРКИ АД изделия.

Тъй като цената на ламарината формира до голяма степен себестойността на крайната продукция на СПАРКИ АД, Групата е предприела мерки за обвързване на цените на продукцията си с измененията в цената на ламарината. Повечето договори с клиенти са дългосрочни и в тях са определени цени на изделията при определени изменения в цените на ламарината. По този начин Групата е в състояние да генерира определен размер на печалбата дори при негативни движения на цената на ламарината.

Всички промишлени компании в световен мащаб са силно суровинно зависими от големите производители на суровини за производството на черни и цветни метали и най-вече от големите миннодобивни компании BHP Billiton и Rio Tinto и CVRD. Това е фактор, който влияе директно върху пазарните цени на стоманите, а от там и върху цените на крайните изделия.

Друг основен фактор са големите складови наличности в Китай и Индия, намаленото търсене през последната четвърт на 2008 г.

Динамика на цените на горещовалцована стомана по месеци:

МЕСЕЦ	EUR/тон
2008	
Януари	740
Февруари	752
Март	765
Април	810
Май	807
Юни	880
Юли	890
Август	928
Септември	948
Октомври	918
Ноември	817
Декември	765

Очакванията за 2009 г. варират в диапазона до 5 % увеличение на цената в края на годината, като през първото и второто тримесечие не се очаква промяна на цената на горещовалцованата ламарина.

Групата работи със следните основни доставчици на суровини:

ПАЗАР	ДОСТАВЧИК	ДОСТАВКА
ВЪТРЕШЕН	ТИСЕНКРУП ЮПИТЕР СТОМАНА ООД	Стоманена ламарина
	СКОРПИОН ШИПИНГ - СОФИЯ ООД	Транспортни услуги
	СТОМАНА ИНДУСТРИ АД	Стоманена ламарина
	ПИРИМПЕКС АД	Стоманена ламарина
	МАЯК - М ООД	Стоманена ламарина
	ИНТЕРКОМ ГРУП	Стоманени профилни тръби
	Е.ОН БЪЛГАРИЯ ПРОДАЖБИ АД	Електроенергия

	КАММАРТОН БЪЛГАРИЯ ЕООД	Спомагателни материали
	КОСЕВ ЕООД	Производствени услуги
	ЕНА МЕТАЛ ООД	Стоманена ламарина
	ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ ЕАД	Топлоенергия
ВЪНШЕН	LORRAINE TUBES	Стоманени профилни тръби
	MARCEGAGLIA S.P.A	Стоманена ламарина
	SCHMOLZ+BICKENBACH	Стоманени кръгли тръби и ламарина
	KLF ZVL spol. s r.o.	Стоманени изковки
	UnionOcel	Стоманена ламарина
	SICAM SPA	Стоманени кръгли и профилни тръби
	CROMADEX	Спомагателни материали
	V TREND S.R.O.	Стоманени кръгли и профилни тръби
	UNIVERSAL EISEN UND STAHL GMBH	Стоманена ламарина
	INTERFER STAHL GMBH	Стоманена ламарина
	BUHLMANN GMBH	Стоманени кръгли и профилни тръби

III. РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА

В резултат на осъществената стопанска дейност през 2008 г. Групата отчете следния финансов резултат:

Групата е реализирала през 2008 г. печалба преди облагане с данъци в размер на 4 341 хил. лв., което представлява намаление на печалбата от 78 % в сравнение със същия период на 2007 г. Нетният размер на печалбата за 2008 г. е 3 906 хил. лв. или намаление в размер на 79 % в сравнение със същия период на 2007 г.

	2006		2007		2008
	хил. лв.	Изменение	хил. лв.	Изменение	хил. лв.
		(в процент)		(в процент)	
СОБСТВЕН КАПИТАЛ					
Акционерен капитал	1 000	200	3 000	300	12 000
Резерви	14 997	2	15 280	(39)	9 380
Финансов резултат					
Натрупана печалба (загуба), в т.ч.:					
1 222	70	2 080	710	16 855	
- неразпределена печалба	2 302	37	3 160	433	16 855
- непокрита загуба	(1 080)	-	(1 080)	(100)	-
Текуща печалба	1 791	948	18 775	(79)	3 906
Общо финансов резултат	3 013	592	20 855	-	20 761
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	19 010	106	39 135	8	42 141

Оперативната печалба възлиза на 2 916 хил. лв. през 2006 г. спрямо печалба през 2007 г. в размер на 8 184 хил. лв. През 2008 г. е отчетено намаление в размера на реализираната оперативна печалба като същата е в размер на 5 832 хил. лв.

	2006	2007	2008
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Оперативна печалба	2 916	8 184	5 832

Приходи от основна дейност по категории дейности:

	2006	2007		2008	
	хил. лв.	Изменение (в процент)	хил. лв.	Изменение (в процент)	хил. лв.
Приходи от дейността					
Продукция	29 119	30	37 724	(16)	31 576
Стоки	213	26	269	(20)	214
Услуги	450	(22)	353	53	541
Други	1 968	418	10 201	(20)	8 140
ОБЩО:	31 750	53	48 547	(17)	40 471

През 2007 г. спрямо 2006 г. приходите от продажби на Групата нарастват значително. Причината е, че през 2007 г. предприятието - майка реализира продажба на дялове в съвместно дружество и по договор за строителство, по силата на който СПАРКИ АД се задължава да построи в качеството си на главен изпълнител завършен до ключ магазин за строителни материали „Практикер”, от където идват приходите от строителна дейност. Тези извънредни приходи са причина и за намалението на приходите през 2008 г. спрямо 2007 г.

Разходи за основна дейност по категории дейности

	2006	2007		2008	
	хил. лв.	Изменение (в процент)	хил. лв.	Изменение (в процент)	хил. лв.
Разходи за дейността					
Разходи за материали	18 024	38	24 935	(26)	18 559
Разходи за външни услуги	5 147	144	12 571	(64)	4 524
Разходи за амортизации	1 984	2	2 033	20	2 446
Разходи за възнаграждения	3 817	26	4 802	9	5 226
Разходи за осигуровки	954	32	1 256	3	1 297
Балансова стойност на продадени активи (без продукция)	928	(41)	543	973	5 827
Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	(290)	863	(2 794)	(9)	(2 556)
Други	(1 730)	72	(2 983)	(77)	(684)
Общо:	28 834	40	40 363	(14)	34 639

IV. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

1. ЛИКВИДНОСТ

Основните използвани вътрешни източници на ликвидност през последните 3 финансови години са както следва:

- ❖ приходите от основна дейност
- ❖ реализираната печалба на Групата
- ❖ увеличение на размера на капитала на Групата

Всички издадени акции са обикновени, поименни, безналични акции с право на глас и са платени изцяло от акционерите. През 2008 г. Групата е емитирала 9 000 000 броя акции с номинал 1.00

лв. след решение на Общото събрание на акционерите от 28 юни 2008 г. по реда на чл.197, ал.1 и чл.246, ал.4 от Търговския закон чрез преобразуване на част от неразпределената печалба на СПАРКИ АД за 2007 г. и резервите на СПАРКИ АД в капитал.

Коефициент на обща ликвидност

Този показател е един от най-ранно формулираните и се смята за универсален. Той представя отношението на краткотрайните активи към краткосрочните пасиви (задължения). Може да се очаква, че краткотрайните активи ще бъдат поне равни на краткосрочните пасиви, като в действителност е нормално да бъдат дори малко по-големи от тях. Ето защо оптималните стойности на този коефициент са над 1-1,5. Някои типове компании обаче са в състояние да работят при коефициент по-нисък от 1.

	2006	2007	2008
Коефициент на обща ликвидност	2.09	4.25	1.27

За 2008 г. стойността на коефициента от 1.27 показва значително изменение спрямо стойностите, отчетени в предишния период – 4.25 през 2007 г. и 2.09 през 2006 г. Отчетеното изменение на стойностите при този коефициент през 2008 г. се дължи най-вече на увеличението на текущите активи /с 7 % или с 1 984 хил. лв. през 2008 г. спрямо 2007 г./ при протичащото паралелно увеличение на текущите пасиви /257 % или с 17 122 хил. лв. за 2008 г. спрямо 2007 г./.

Коефициент на бърза ликвидност

Той представя отношението на краткотрайните активи минус материалните запаси към краткосрочните пасиви. Неговият традиционен размер, определящ стабилността на компанията, е около 0.5, но много високите стойности биха означавали, че активите на компанията не се използват по най-добрия начин.

	2006	2007	2008
Коефициент на бърза ликвидност	0.80	1.58	0.32

Отчетеното намаление в обема на краткосрочните вземания е 20 % за 2008 г. спрямо 2007 г. За същия период е отчетено намаление в размера на паричните средства.

Коефициент на абсолютна ликвидност

Коефициентът на абсолютна ликвидност се изчислява като съотношение на паричните средства и краткосрочните задължения и изразява способността на Дружеството да посреща краткосрочните си задължения с наличните си парични средства.

За 2008 г. паричните средства намаляват стойността си с 93 % при отчетено увеличение в размер на 257 % при текущите пасиви.

	2006	2007	2008
Коефициент на абсолютна ликвидност	0.21	0.20	0.00

2. Капиталови ресурси

	2006	Изменение	2007	Изменение	2008
	хил. лв.	(в процент)I	хил. лв.	(в процент)I	хил. лв.
Собствен капитал	19 010	106	39 135	8	42 141
Нетекущи пасиви	15 684	11	17 431	(86)	2 499
Текущи пасиви	11 871	(44)	6 656	257	23 778
ОБЩО:	46 565	36	63 222	8	68 418

Чрез показателите за финансова автономност и финансова задлъжнялост се отчита съотношението между собствени и привлечени средства в капиталовата структура на Групата. Високото равнище на коефициента за финансова автономност, респективно ниското равнище на коефициента за финансова задлъжнялост са един вид гаранция както за инвеститорите /кредиторите/, така и за самите собственици, за възможността на Групата да плаща регулярно своите дългосрочни задължения.

Ефектът от използването на привлечени средства (дълг) от предприятието с оглед увеличаване на крайния нетен доход от общо въввлечените в дейността средства (собствен капитал и привлечени средства) се нарича финансов ливъридж. Ползата от използването на финансовия ливъридж се явява тогава, когато Групата печели от влагането на привлечените средства повече, отколкото са разходите (лихвите) по тяхното привличане. Когато дадена фирма постига по-висока доходност от използването на привлечени средства в капиталовата си структура, отколкото са разходите по тях, ливъриджът е оправдан и би следвало да се разглежда в положителен аспект (с уговорката нивото на ливъридж да не дава драстично негативно отражение на други финансови показатели на компанията).

Коефициент за финансова автономност

Коефициентът за финансова автономност показва каква част от общата сума на пасивите е собственият капитал на Групата. Стойността му се запазва през последната година. Това е знак, че Групата е запазила възможностите си да контролира финансовата си задлъжнялост.

	2006	2007	2008
Коефициент на финансова автономност	0.69	1.62	1.60

Коефициента на задлъжнялост

Коефициентът на задлъжнялост запазва нивото си за последната година, което е резултат от увеличение в размера на текущите пасиви при паралелно увеличение на собствения капитал с 8 %. През 2008 г. е налице намаление на нетекущите пасиви с 86 %. Показателите за дела на капитала, получен чрез заеми показват каква част от общия капитал съставляват привлечените средства. Колкото по-голям е делът на дълга в сравнение със собствения капитал, толкова по-голяма ще бъде вероятността от провал при изплащането на фиксираните задължения. Намалението на стойността на този показател показва и намаление на финансовия риск.

	2006	2007	2008
Коефициент на задлъжнялост	1.45	0.62	0.62

Съотношение дълг към обща сума на активите

Съотношението дълг към обща сума на активите показва директно каква част от активите се финансира чрез дълг.

	2006	2007	2008
Дълг / Активи	0.59	0.38	0.38

Въпреки отчетеното намаление при нетекущите пасиви в размер на 86 % за 2008 г. спрямо 2007 г., е налице значително увеличение при текущите пасиви, които за същия период са увеличили обема си с 257 %. Налице е увеличение на нетекущите активи с 9 % и на текущите активи със 7 %. Това е тенденция, която предполага нарастваща автономност на Групата като нейното запазване е една от основните цели на Ръководството.

3. Ключови коефициенти

Обобщена информация за финансовите показатели на Групата за 2008 г. може да бъде представена в таблицата по-долу:

Показатели	2006	2007	2008
Продажби	31 750	48 547	40 471
Печалба преди данъци, лихви и амортизация EBITDA	4 797	23 334	8 116
Печалба преди данъци и лихви EBIT	2 813	21 301	5 670
Печалба	1 791	18 775	3 906
Собствен капитал	19 010	39 135	42 141
Дългосрочни задължения	15 684	17 431	2 499
Краткосрочни задължения	11 871	6 656	23 778
Дълготрайни (нетекущи) активи	21 771	34 922	38 134
Краткотрайни (текущи) активи	24 794	28 300	30 284
Оборотен капитал	12 923	21 644	6 506
Парични средства	2 480	1 306	94
Общо дълг	27 555	24 087	26 277
Общо активи	46 565	63 222	68 418
Разходи за лихви, нетно	680	1 143	1 329
Материални запаси	15 246	17 794	22 786
Краткосрочни вземания	7 068	9 200	7 404
Разходи за обичайна дейност	28 834	40 363	34 639
Разходи за материали	18 024	24 935	18 559

От таблицата по-горе могат да бъдат направени следните изводи:

- Стойността на продажбите за 2008 г. е на нивото от 2007 г., като се изключи ефектът на приходите от строителство на хипермаркет „Практикер“ в размер на 8 451 хил. лв.;
- Увеличението на собствения капитал е преди всичко следствие увеличението на акционерния капитал от постигнатите финансови резултати от минали години.;
- Компанията е с отлични показатели за ликвидност и покриваемост на лихвите, които осигуряват достатъчен потенциал за плащане на задълженията към кредитори – доставчици и банки.

Рентабилност на собствения капитал (ROE)

Изчислява се като числото за печалбата след облагането с данък от отчета за доходите се изразява като част от собствения капитал в счетоводния баланс. Това съотношение измерва абсолютната възвращаемост за акционерите по отношение на техните абсолютни инвестиции. Едно високо число означава успех за бизнеса – то води до висока цена на акциите и прави възможно привличането на нов капитал.

Този коефициент отчита стабилни положителни стойности през последните три финансови периода, поради реализираните печалби за годините.

	2006	2007	2008
Рентабилност на собствения капитал	0.09	0.48	0.09

Рентабилност на активите (ROA)

Този показател показва ефективността на използване на общите активи.

Съотношението оперативна печалба към общи активи, показващо един лев активи каква

оперативна печалба генерира, подобрява стойността си през 2007 г. спрямо 2006 г. Отчетената стойност за този показател през 2008 г. е 0.09.

	2006	2007	2008
Рентабилност на активите	0.06	0.13	0.09

V. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНА ГРУПАТА

1. Зависимост от други индустриални сегменти

Производството и потреблението на земеделски транспортни, пътно-строителни и специализирани машини и оборудване е в силна зависимост от развитието и факторите, влияещи на това развитие, на други три индустриални сегмента - битово и бизнес строителство, битови и професионални ремонти, недвижими имоти.

Според предварителните икономически прогнози на Европейската комисия, икономическото развитие на България като цяло ще претърпи сериозен спад през 2009 г. и следващата 2010 г. В глобален мащаб би било пресилено да се твърди, че последиците от световната финансова криза са дори и частично преодолени през 2008 г. като негативният им ефект ще се пренесе през най-малко следващата една година. Прогнозата е реалният БВП в страната да бъде 1,8 на сто през 2009 г. и 2,5 на сто през 2010 г. Предвиденият в бюджета икономически растеж за 2009 г. е 4,7 на сто, като според някои оценки само заради последствията от газовата криза ръстът може да се свие с до един процентен пункт.

Редица предприятия в страната, включително опериращи в индустриалните сегменти, тясно свързани с дейността на Групата, бяха принудени в резултат на финансовата криза още от средата на 2008 г. да започнат поетапно освобождаване на работници и значително свиване на оперативните и финансови разходи. Това важи в особена степен за строителната дейност и недвижимите имоти, доколкото именно тези сектори са били винаги тясно свързани със значително по стойност дългово финансиране. В ситуация на силно затегнати условия за кредитиране и намаляло вътрешно търсене, тези сектори бяха едни от първите, които срещнаха затруднения да поддържат ръст на печалбите и дори да извършват нормално дейността си. Налице са големи инвестиционни проекти както в бизнес строителството, така и по отношение на жилищните комплекси, които вече са замразени поради липса на средства за приключването им и възприетата вече от всички банки в страната предпазлива и консервативна кредитна политика.

Свиването на дейностите в тези сектори закономерно би довело до свиване на самия отрасъл Машиностроене, в който СПАРКИ АД развива производството си, като тази тенденция крие значителен риск, доколкото същата не може да се компенсира със засилен износ на машиностроителна продукция. Потребителите на тази продукция в Западна Европа и САЩ са изправени пред същата неблагоприятна пазарна конюнктура като много от тях вече бяха принудени да свият и дори да прекратят някои отделни производства или цялото си производство.

Предимство за Групата в тази ситуация е най-вече наличието на дългосрочни договори с клиенти и контрагенти, които ще позволят една по-голяма оперативна мобилност в краткосрочен план и достатъчно време за адаптиране на дългосрочна стратегия на компанията към новите пазарни, финансови и икономически условия.

Като положителен знак следва да се възприемат и гласуваните промени в Закона за корпоративното подоходно облагане за 2009 г. С тези промени беше прието решение корпоративният данък да се преотстъпва за срок от 5 години в размер 100 на сто на данъчно задължени лица за данъчната им печалба от извършвана дейност в селското стопанство, преработвателната промишленост, производството, високите технологии и инфраструктурата.

Решението засяга данъчно задължените лица, които извършват инвестиция в размер над 10 млн. лв. годишно или над 50 млн. лв. за петгодишния период и едновременно с това се придобиват активи като част от инвестицията, които са фабрично нови и не са били експлоатирани преди придобиването им.

Разбира се, как законодателите биха разтълкували термина „производство“ и дали всички отрасли и/или подотрасли на едно производство ще могат да се възползват от данъчното облекчение, подлежи на уточняване, но дори само косвената свързаност на произвежданата от Групата продукция с другите изброени икономически дейности по пътя на стабилизирането на финансовото състояние на дружествата, опериращи в тези дейности, респективно клиенти на Групата, би могла да се отрази положително на търсенето на продукцията на емитента.

2. Повишаване цените на основни материали и суровини

Основната суровина, използвана за производството на предприятието - майка и която е от съществено значение за цените на продукцията, са черните метали. Предприятието използва черни метали, в частност ламарина. Стойността на черните метали формира близо 70 % от себестойността на произвежданите от Групата изделия. Тъй като цената на ламарината формира до голяма степен себестойността на крайната продукция на предприятието - майка, Групата е предприела мерки за обвързване на цените на продукцията си с измененията в цената на ламарината. Както вече беше споменато повечето договори на СПАРКИ АД с клиенти са дългосрочни и в тях са определени цени на изделията при определени изменения в цените на ламарината. По този начин Групата е в състояние да генерира определен размер на печалбата дори при негативни движения на цената на ламарината.

3. Повишаване на цените на енергоносителите, горивата, транспорта, постоянните разходи

Увеличаването на цената на ел. енергията за промишлени нужди едва ли ще даде негативен ефект върху финансовото и оперативното състояние на Групата, тъй като Групата е обвързала цената на крайната продукция с възможни негативни изменения в цените на входните материали и суровини и прилага политика на гъвкаво ценообразуване. Все пак оценката на този риск е резонна във връзка с възникналата от началото на 2009 г. в страната ситуация на газова криза.

Въпреки че, газта не е основна суровина или задължителен участник в производствения цикъл на Групата, следва да се отчете влиянието на газовата криза върху дейността на емитента.

Недостатъчните газови резерви и пълната ресурсна зависимост на България от внос на газ доведоха до значително свиване на дейностите и дори затваряне на дружества до този момент незасегнати или слабо засегнати от финансовата криза. Икономиката на България е на ръба на възможностите си изобщо да функционира. Преминаването към работа на мазут се оказва невъзможно за редица стратегически за страната производства като удължаването на кризата ще доведе до спирането им завинаги. От своя страна количествата мазут, които се произвеждат в страната за по-дълъг период ще се окажат недостатъчни за възстановяване на нормалната дейност на всички икономически субекти, а и в дългосрочен план това решение е неприемливо, тъй като е свързано с изискванията, които България е приела да изпълнява с присъединяването си към Европейския съюз, за спазване на екологичните норми и емисиите на вредни газове във въздуха. Решението за отваряне на спрените блокове на АЕЦ също може да бъде само временно като поне в началото на възстановената работа на блоковете по производство на родна електроенергия същото няма да доведе до оскъпяване на ползваната от българските потребители ел. енергия, доколкото горивото вече е налично, закупено в предишни периоди. Въпреки това, едва ли ЕС ще толерира запазването на блоковете в бъдеще, след отминаване на т.н. газова криза, а вероятността зависимостта на България от руския газ да бъде преодоляна ще зависи от скъпи инвестиции за продължаване на газопреносните мрежи от съседните ни държави, които страната едва ли ще има финансовия ресурс да осъществи, както и от други скъпо струващи и политически и икономически обременени алтернативи като разработване на собствени газови находища. Страната разполага с възможности да произвежда цялата й

необходима при това евтина ел. енергия, но едва ли ще ѝ бъде позволено да запази спрените 3 и 4 блок на АЕЦ. В бъдеще това ще оскъпява все повече и повече предоставяната на българските потребители енергия, което следва да залегне в прогнозите на всеки икономически субект.

4. Валутен риск

Групата изнася почти цялата продукция на външни пазари. Основните външни пазари са Западна Европа и САЩ като основните доставки на материали и основните продажби на Групата са в евро. Въпреки това външните пазари, които са доларови, са в състояние да генерират валутен риск, поради възможни негативни движения на еврото спрямо долара. В контекста на световната икономическа криза, породена от продължителната рецесия в САЩ, тези негативни очаквания намират своето реално отражение.

VI. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Събития след датата на годишното приключване, които са известни към момента на съставяне на Доклада и важна информация, влияеща върху цената на ценните книжа на СПАРКИ АД.

Ръководството на Групата декларира, че не съществуват събития след датата на годишното приключване, които са известни на Групата към момента на съставяне на доклада, както и не са възникнали такива, които да представляват важна информация, влияеща върху цената на ценните книжа.

VII. НАСТОЯЩИ ТЕНДЕНЦИИ И ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА

- Запазва се структура на приходите, формирана от историческите данни за приходите. Приходите от строителна дейност са част от основната дейност, като при тях е заложен много нисък темп на растеж, като се има в предвид, че Групата не планира да разраства този бизнес.;
- По отношение на разходите, разходите за материали ще бъдат основно перо, следвани от разходите за външни услуги и разходите за възнаграждения, като структурата е формирана на базата на историческите данни от последните години;
- Планира се поддържане на стабилни нива на оперативната печалба, като тя ще се повиши в следствие на инвестиции в нови машини и подобряване на цялостната производителност на Групата;
- Поддържане на добри търговски взаимоотношения с доставчиците и подбор на други доставчици, с което да се подсилят нуждите на Групата от висококачествени суровини и материали;
- Плащанията за възнаграждения са увеличени, поради очакванията за нарастване на средната работна заплата в страната;
- Не се предвижда промяна в нивата на краткосрочни и дългосрочни задължения към банки за бъдещите три години;
- Съгласно производствената стратегия на Групата е заложено леко снижаване на процента на материалните запаси към приходите от продажби, което е част от стратегията на Групата за оптимизиране на складовите наличности;
- Групата не планира значителни продажби на дълготрайни материални активи през прогнозния период;
- Групата не планира да увеличава акционерния капитал и резервите, като собствения капитал ще нараства с размера на неразпределената печалба през годините;
- Групата не планира промяна на текущата счетоводна политика;
- Групата планира да продължи дивидентната политика.

Реализация на инвестиционната програма през 2008 г.

През 2008 г. Групата е реализирала инвестиции в размер на 5 668 млн. лева, предимно в машини, съоръжения и оборудване.

VIII. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

Във връзка с разработването на нов клиент, който е водещ световен лидер на пазара на пътно-строителна техника, Групата е в процес на усвояване на нови заварени конструкции, представляващи детайли от тези машини:

- *Основи и кутии* - Заварена конструкция, предназначена за експлоатация при пътно-строителни машини, като част от работната част на съответната машина;
- *Ножични механизми* – Заварена конструкция, предназначена за разрушителната техника;

Успоредно с това, Групата разработва нови технологии за изработване на посочените продукти, съгласно спецификациите на всеки отделен клиент. За целта Групата поддържа екип инженери, които са специалисти в тази област и имат огромен опит в разработването на различни технологии за производство на продуктите. Групата има установени практики в развойната дейност, които са необходими за навременното и качествено изпълнение на всяка една поръчка.

IX. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д И ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

1. Брой и номинална стойност на придобитите и прехвърлените през годината собствени акции, част от капитала, която те представляват, както и цена, по която е станало придобиването или прехвърлянето.

През годината Групата не е придобила собствени акции.

2. Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на съветите.

През 2008 г. членовете на Надзорния и Управителния съвет на Групата са получили възнаграждения в качеството си на такива в размер на 240 хил. лв. Разходите за възнаграждения на членовете на Управителния съвет по трудови правоотношения през 2008 г. са общо 152 хил. лв. и 40 хил. лв. осигурителни вноски за сметка на работодателя.

3. Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съветите през годината акции и облигации на Групата.

Към 31.12.2008 г. притежаваните акции от капитала на СПАРКИ АД от членове на НС и УС са както следва:

Членове на Управителния съвет

Име	Брой акции
1. Чавдар Плахаров	80 000
2. Росен Милков	8 400
3. Ралица Маринова	8 196
4. Теодора Тодорова	8 000
5. Ивайло Георгиев	8 000
6. Албена Стамболова	2 000
7. Валентин Раданов	8 000
8. Станислав Калчев	8 000

Членове на Надзорния съвет

Име	Брой акции
1. Станислав Петков	119 000
2. Петър Бабурков	119 000
3. Иван Еничеров	4 000

Има извършена промяна в броя на притежаваните гласове в отчетния период, свързана с увеличението на капитала на Групата. Всеки един от членовете на Управителния и Надзорния съвет на СПАРКИ АД е получил допълнително по три нови безналични акции към всяка притежавана от него.

4. Права на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на Групата.

Членовете на НС и УС на Групата могат да придобиват свободно акции от капитала на Групата на регулиран пазар на ценни книжа при спазване на разпоредбите на Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

5. Участие на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и тяхно участие в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

Членове на НС			
Име	Участие в управителните и надзорни органи на други дружества	Участие в капитала на други дружества	Дружества, в които лицето упражнява контрол
Станислав Петков	Председател на НС на СПАРКИ ГРУП АД, гр. София	Притежава поне 25 на сто от гласовете в общото събрание на следните юридически лица: СПАРКИ ГРУП АД, гр. София	СПАРКИ ГРУП АД, гр. София
	Председател на НС на СПАРКИ АД, гр. Русе		
	Управител на SPARKY GmbH, Германия		
Петър Бабурков	Председател на НС на СПАРКИ ГРУП АД, гр. София	Притежава поне 25 на сто от гласовете в общото събрание на следните юридически лица: СПАРКИ ГРУП АД, гр. София	СПАРКИ ГРУП АД, гр. София
	Член на НС на СПАРКИ АД, гр. Русе		
	Управител на SPARKY GmbH, Германия		
Иван Еничеров	Член на Съвета на директорите на „Транзитна търговска зона“ АД, Варна; Представител на държавата в Общото събрание на акционерите в „Българска банка за развитие“ АД и в „Българска фондова борса“ и „Централен депозитар“ АД;	Не притежава	Не упражнява контрол

Членове на УС			
Име	Участие в управителните и надзорни органи на други дружества	Участие в капитала на други дружества	Дружества, в които лицето да упражнява контрол
Чавдар Плахаров	<i>Управител на Simon s.r.o., Чехия</i>	<i>Едноличен собственик на Simon s.r.o., Чехия</i>	<i>Simon s.r.o., Чехия</i>
Росен Милков	<i>Не участва</i>	<i>Не притежава</i>	<i>Не упражнява контрол</i>
Ралица Маринова	<i>Не участва</i>	<i>Не притежава</i>	<i>Не упражнява контрол</i>
Теодора Тодорова	<i>Не участва</i>	<i>Не притежава</i>	<i>Не упражнява контрол</i>
Ивайло Георгиев	<i>Не участва</i>	<i>Не притежава</i>	<i>Не упражнява контрол</i>
Албена Стамболова	<i>Не участва</i>	<i>Едноличен собственик на „АКонсулт-Албена Стамболова” ЕТ</i>	<i>„АКонсулт-Албена Стамболова” ЕТ</i>
Валентин Раданов	<i>Не участва</i>	<i>Не притежава</i>	<i>Не упражнява контрол</i>
Станислав Калчев	<i>Не участва</i>	<i>Не притежава</i>	<i>Не упражнява контрол</i>

6. Сключени през 2008 г. договори с членове на УС и НС или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Групата или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Не са сключвани договори с Групата от членовете на УС и НС или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Групата или съществено се отклоняват от пазарните условия.

7. Планирана стопанска политика през следващата година, в т.ч. очакваните инвестиции и развитие на персонала, очакваният доход от инвестиции и развитие на Групата, както и предстоящи сделки от съществено значение за дейността на Групата.

Планираната политика на Групата, включително важните тенденции, които ще оказват влияние върху дейността през 2009 г., са описани в т. V от настоящия доклад.

X. НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Към 31.12.2008 г. Групата няма регистрирани клонове.

XI. ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ГРУПАТА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Групата не е използвала специални финансови инструменти при осъществяване на финансовата си политика, включително за управление и хеджиране на финансовия риск.

Групата има възможност да използва инструменти от типа на факторинга. Това по същество е продаване на вземанията на Групата на финансова институция, която поема риска за събирането им, като заплаща на Групата обикновено между 80-90 % от вземанията предварително.

Досега тези възможности не са били използвани, но са отворени за Групата за бъдеще, ако има нужда от допълнителни източници на ликвидност за финансиране на своите инвестиционни планове.

XII. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРОГРАМАТА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ И НЕЙНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ

СПАРКИ АД придоби статут на публично Дружество с вписване на самото Дружество и на емисия ценни книжа в размер на 3 000 000 лева, разпределена в 3 000 000 броя обикновени, поименни, свободно прехвърляеми акции с право на един глас, издадени от Дружеството и представляващи съдебно регистрирания капитал на Дружеството, в Регистъра на публичните дружества и други емитенти на ценни книжа, воден от Комисията за финансов надзор на 23.01.2008 г. Преди тази дата и в съответствие с приложимите разпоредби на действащото законодателство относно непубличните акционерни дружества за СПАРКИ АД не е

съществувало задължение за изготвяне и представяне на програма за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление и такава не е била изготвяна.

От датата на придобиване на публичен статут на Групата дейността на УС и НС е осъществявана в пълно съответствие с нормативните изисквания, заложи в ЗППЦК и актовете по прилагането му. Всички членове на УС и НС отговарят на законовите изисквания за заемане на длъжността им.

На 07.04.2008 г. СПАРКИ АД се присъедини към Националния кодекс за корпоративно управление и всички членове на УС се ангажират, че в цялостната си дейност занапред, като отговорно корпоративно ръководство, ще се съобразяват и ще прилагат принципите на корпоративно управление и препоръките, регламентирани в Кодекса и ще полагат усилия тези принципи да стоят в основата на цялостната дейност на СПАРКИ АД и дружествата от икономическата група.

УС на СПАРКИ АД изготви и утвърди Корпоративен календар на Групата за 2009 г. относно най-важните събития в Групата, планираните дати за настъпване на събитието, срокове за изпълнение на задължения по разкриване на информация.

Предстои изготвянето и приемането на допълнителни вътрешни актове на Групата, които ще регламентират и установят добри корпоративни практики във всички направления на дейността на мениджмънта и на компанията, в съответствие с изискванията и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление.

Предвид гореизложеното УС на компанията счита, че е създал предпоставки за достатъчна прозрачност във взаимоотношенията си с инвеститорите, финансовите медии и анализатори на капиталовия пазар.

XIII. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ПО РАЗДЕЛ VI А ОТ ПРИЛОЖЕНИЕ № 10 НА НАРЕДБА № 2 НА КФН

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Приходите по основни категории стоки и продукти са описани в настоящия доклад.

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител като, в случай че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента.

Информация относно приходите, разпределени по основни категории дейности:

	2006	2007	2008		
	хил. лв.	Изменение (в процент)	хил. лв.	Изменение (в процент)	хил. лв.
Приходи от дейността					
Продукция	29 119	30	37 724	(16)	31 576
Стоки	213	26	269	(20)	214
Услуги	450	(22)	353	53	541
Други	1 968	418	10 201	(20)	8 140

Финансови приходи

Приходи от лихви	1	500	4	(75)	1
Положителни разлики от операции с финансови активи и инструменти	-	-	4 416	(100)	-
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	50	74	87	(95)	4
ОБЩО:	31 801	67	53 054	(24)	40 476

3. Информация относно приходите, разпределени по вътрешни и външни пазари.

Приходите по видове пазари са представени в настоящия доклад.

Не съществува зависимост на Групата по отношение на отделни купувачи / потребители.

4. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на емитента.

Не са сключвани големи сделки или такива от съществено значение за емитента.

5. Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период.

През 2008 г. групата е сключвала сделки със свързани лица, както следва:

Свързано лице	Вид свързаност	Сделки
СПАРКИ ЕЛТОС АД, гр. Ловеч	под общ контрол със СПАРКИ АД, гр. Русе	Продажба на компоненти за електроинструменти и покупка на електроинструменти
СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ЕООД	под общ контрол със СПАРКИ АД	Покупки на услуги
СПАРКИ ГРУП АД	Мажоритарен собственик	Покупки на услуги
СПАРКИ ГМБХ	под общ контрол със СПАРКИ АД, гр. Русе	Покупка на суровини и материали, продажба на продукция, посреднически услуги

Не са сключвани сделки със свързани лица, които са извън обичайната и дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

6. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му.

Не са налице събития или показатели с необичаен за емитента характер.

7. Информация за сделки, водени извънбалансово през 2008 г.

Групата е издала запис на заповед в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД като обезпечение на предоставения заем в размер на 750 хил. евро (1 467 хил. лв.) съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г., за размера на кредита и лихвите по него.

Групата е издала запис на заповед в размер на 6 474 хил. евро (12 662 хил. лв.) в полза на БАНКА ДСК ЕАД като обезпечение на предоставения заем в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.), съгласно договор № 166 от 4 ноември 2005 г., за размера на кредита плюс едногодишните лихви по него.

Ръководството счита, че поетите условни ангажименти няма да бъдат реализирани, тъй като финансовото състояние на Групата позволява обслужването на задълженията, във връзка с които са възникнали условните пасиви.

8. Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и в чужбина.

Към 31.12.2008 г. СПАРКИ АД, гр. Русе притежава следните участия в дъщерни дружества:

- ❖ СПАРКИ АД е едноличен собственик и притежава 195 950 дяла по 100 лева всеки един от капитала на ПРИСТА ПАРК ЕООД, регистрирано в Р. България по ф.д. № 632/2007 г., по описа на Русенски окръжен съд, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. Розова долина № 1, с предмет на дейност: сделки с недвижими имоти, строителство, реконструкция и модернизация на недвижими имоти, посредничество и агентство на местни и чуждестранни лица. Дяловото участие на СПАРКИ АД е в размер на 10 089 хил. лв.;
- ❖ СПАРКИ АД е едноличен собственик и притежава 14 700 дяла по 100 лева всеки един от капитала на СИГМА ПЛЮС ЕООД, рег. по ф.д. № 631/2007 г., по описа на Русенски окръжен съд, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. Розова долина № 1, с предмет на дейност: закупуване, продажба и управление на недвижими имоти, посредничество и агентство на местни и чуждестранни лица. Дяловото участие на СПАРКИ АД е в размер на 463 хил. лв.
- ❖ СПАРКИ АД е едноличен собственик и притежава 500 дяла по 10 лева всеки един от капитала на ЦПО СПАРКИ ЕООД, рег. по ф.д. № 167/2005 г., по описа на Русенски окръжен съд, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. Розова долина № 1, с предмет на дейност: обучение на заварчици, съгласно Европейските изисквания. Дяловото участие на СПАРКИ АД е в размер на 5 хил. лв. и към 31.12.2008 г. е обезценено.

9. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество - майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем.

Към 31.12.2008 г. СПАРКИ АД е заемополучател по дългосрочен договор за заем от УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД представлява банков револвиращ кредит в размер на 750 хил. евро (1 467 хил. лв.) съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г. Заемът е платим на шест равни месечни погасителни вноски, първата дължима на 19 май 2011 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-седмичния EURIBOR+1.85 % годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с материални запаси с балансова стойност 1 500 хил. евро (2 934 хил. лв.) и запис на заповед в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД за размера на кредита и лихвите по него.

Краткосрочните заеми, отчетени от СПАРКИ АД към 31.12.2008 г., включват:

Задължението по кредити към БАНКА ДСК ЕАД се състои от три получени заема съгласно договор № 166 от 4 ноември 2005 г., договор № 551 от 14 декември 2007 г. и договор № 650 от 30 май 2008 г.

Полученият заем съгласно договор № 166 представлява банков револвиращ кредит в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.). Заемът е платим на пет равни месечни погасителни вноски, първата дължима на 25 май 2009 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+2.00 % годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижим имот, собственост на дъщерното дружество ПРИСТА ПАРК ЕООД, в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.), залог върху машини, съоръжения и оборудване на стойност 2 526 хил. лв., залог на всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД по всички негови настоящи и бъдещи банкови сметки, открити при кредитодателя, както и запис на заповед в полза на БАНКА ДСК ЕАД за размера на кредита плюс едногодишната лихва дължима по него.

Полученият заем съгласно договор № 551 представлява банков револвиращ кредит в размер на 1 000 хил. евро (1 956 хил. лв.). Заемът е платим на пет равни месечни погасителни вноски,

първата дължима на 25 май 2009 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+2.00 % годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с материални запаси с балансова стойност 1 000 хил. лева и залог на всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД по всички негови настоящи и бъдещи банкови сметки, открити при кредитодателя.

Полученият заем съгласно договор № 650 представлява банков револвиращ кредит в размер на 2 800 хил. евро (5 476 хил. лв.). Заемът е платим на шест месечни погасителни вноски, първата дължима на 25 юни 2009 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+2.00 % годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижими имоти, собственост на дъщерното дружество ПРИСТА ПАРК ЕООД и СПАРКИ АД, и залог върху вземания на СПАРКИ АД до размера на кредита.

DEG, частни инвеститори, представлявани от г-н Дитрих Х. Вестфал, SPARKY GmbH

С цел разширяване на дейността си чрез увеличаване на капацитета на производството, на 20.12.2001 г. Групата е сключила договори за дългосрочни заеми като лихвата по заемите е шестмесечният EURIBOR+3.5 % годишно и е платима на всеки 6 месеца, заедно с главницата, с крайна дата на погасяване 15.11.2009 г.

Заемите от DEG и частни инвеститори са обезпечени с ипотека върху недвижимо имущество на Групата. Заемът от SPARKY GmbH не е обезпечен.

На 20 декември 2001 г. е сключен договор между СПАРКИ ГмбХ, Германия (по това време мажоритарен акционер в СПАРКИ АД) като кредитор и СПАРКИ АД като кредитополучател в размер на 366 хил. евро (716 хил. лв.), при лихвен процент шестмесечен EURIBOR + 3.5 %. Кредитът е отпуснат за частично финансиране разширяването на производствените мощности при съблюдаване на екологичните изисквания. Цялата сума по кредита е усвоена. Падежът на задължението е 15 ноември 2009 г. Кредитът е необезпечен и е подчинен по отношение на кредита от DEG и частни инвеститори, отпуснат със същата цел.

Получените заеми от Групата към 31.12.2008 г. могат да се обобщят по следния начин:

БАНКА	ВИД НА КРЕДИТА	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ	ЛИХВИ	РАЗМЕР НА ОТПУСНАТА СУМА (В ХИЛ.ЛВ)	ОСТАТЪК КЪМ 31.12.08 (В ХИЛ.ЛВ)	ПАДЕЖ
Банка ДСК ЕАД	Оборотен, револвиращ	04.11.2005 г	1 м. EURIBOR + 2.00%	11 833	11 833	2009
Банка ДСК ЕАД	Оборотен, револвиращ	14.12.2007 г	1 м. EURIBOR + 2.00%	1 956	1 956	2009
Банка ДСК ЕАД	Оборотен, револвиращ	30.05.2008 г	1 м. EURIBOR + 2.00%	5 476	5 476	2009
Уникредит Булбанк АД	Оборотен, револвиращ	19.12.2007 г	1 седм. EURIBOR + 1.85%	1 467	1 467	2011
DEG	Инвестиционен	20.12.2001 г	6 м. EURIBOR + 3.50%	1 408	201	2009
Частни инвеститори	Инвестиционен	20.12.2001 г	6 м. EURIBOR + 3.50%	376	54	2009
Sparky GmbH	Инвестиционен	20.12.2001 г	6 м. EURIBOR + 3.50%	716	102	2009

10. Информацията относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество - майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем.

СПАРКИ АД е предоставило заеми за оборотни средства в размер на 31 хил. лв. на дъщерните

си дружества за срок от една година. Лихвеният процент по заемите е 5 % годишно.

11. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

През 2008 г. Групата не е осъществила публично предлагане.

През 2008 г. Групата е емитирала 9 000 000 броя акции с номинал 1.00 лв. за една акция. Увеличението на капитала на Групата е вписано в Агенцията по вписванията с дата 02 август 2008 г. Увеличението е извършено чрез преобразуване на част от неразпределената печалба на Групата за 2007 г. и натрупаните резерви.

12. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-ранно публикувани прогнози за тези резултати.

Оповестени са прогнози за 2008 г. за реализиране на финансов резултат - печалба преди данъци в размер на 10 082 хил. лв. и нетна печалба в размер на 9 074 хил. лв.

Групата не е коригирала така публикуваните прогнози за резултатите от отчетната финансова година.

Реализираната за 2008 г. печалба преди данъци на Групата е в размер на 4 341 хил. лв. Нетната печалба е в размер на 3 906 хил. лв. Намаление спрямо прогнозите се наблюдава главно в приходите от строителство и отлагането на някои поръчки за доставки на заварени конструкции за основните клиенти на Групата с 2-3 тримесечия.

13. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

Управлението на финансовите ресурси е подчинено на изискването за достигането на максимална ефективност с едновременното съблюдаване на сроковете за плащане, които са договорени както с доставчици, така и с клиенти. Резултат от подобна политика е възможността да се прилага гъвкаво управление на плащанията към доставчици като се договарят по-дълги срокове, при което задържаните средства да се използват по-ефективно. От друга страна, по този начин се запазва и значим резерв от неусвоени кредити, с които могат да бъдат обслужвани както текущи, така и инвестиционни разходи, с което се поддържа висока ликвидност на плащанията.

14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата икономическа група.

Не е настъпила промяна в основните принципи на управление на Групата.

15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

Относно гарантиране ефективността на работата на външните одитори, Групата прилага вътрешни мерки, които са съобразени с разпоредбите на Закона за счетоводство, Закона за независимия финансов одит и международните практики за осигуряване на ефективност на работата на одиторите. Предложенията за избор на одитор се мотивират пред Общото събрание на акционерите, като вносителите на предложението се ръководят от установените изисквания за независимост, професионална компетентност, конфиденциалност, почтеност и обективност.

Групата е в процес на създаване на Одитен комитет съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит.

В Групата е утвърдена и функционира система за вътрешен контрол, която да гарантира ефективното прилагане на системите за отчетност и разкриване на информация. Системата за вътрешен контрол се прилага и с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на Групата и подпомагане на тяхното ефективно управление.

16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през 2008 г.

През 2008 г. няма промени в членовете на Надзорния и Управителния съвет.

Надзорен съвет (НС) на СПАРКИ АД към 31.12.2008 г.:

Станислав Петков
Петър Бабурков
Иван Еничеров

Управителен съвет (УС) на СПАРКИ АД към 31.12.2008 г.:

Чавдар Плахаров
Росен Милков
Ралица Маринова
Теодора Тодорова
Ивайло Георгиев
Албена Стамболова
Валентин Раданов
Станислав Калчев

17. Информация за известните на Групата договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери.

На Групата не са известни договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери.

18. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал.

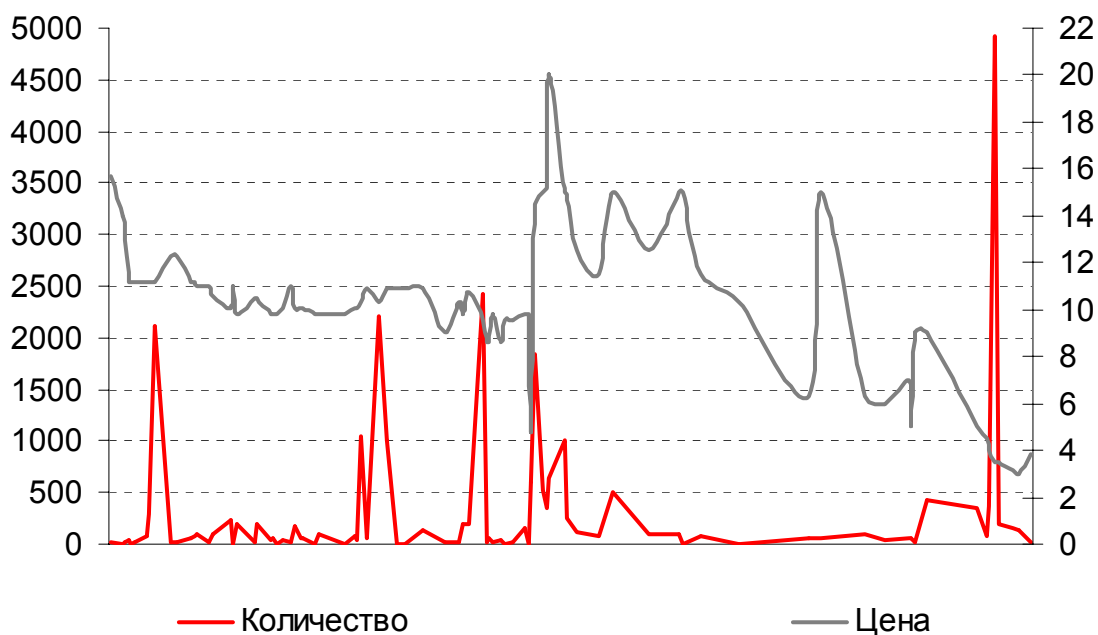
Няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал.

19. Данни за директора за връзки с инвеститорите.

Ралица Георгиева
Тел. +359 2 932 0 592; e-mail: ralitza.georgieva@sparkygroup.com

XIV. ПРОМЕНИ В ЦЕНАТА НА АКЦИИТЕ НА ДРУЖЕСТВАТА ОТ ГРУПАТА

Движение на цените на акциите на СПАРКИ АД за периода от 01.01.2008 г. до 31.12.2008 г.:

XV. АНАЛИЗ И РАЗЯСНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 11

1. Структура на капитала на Групата, включително ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка, с посочване на различните класове акции, правата и задълженията, свързани с всеки от класовете акции, и частта от общия капитал, която съставлява всеки отделен клас.

Посочено е, че към 15.02.2008 г. целият капитал на СПАРКИ АД е регистриран за търговия на Неофициален пазар, сегмент А на „БФБ - София“ АД. СПАРКИ АД не е издавало други ценни книжа, които не са допуснати за търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка на Европейския съюз.

2. Ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа, като ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от Групата или друг акционер.

Посочено е, че всички акции на Групата се прехвърлят свободно, без ограничения, при спазване на разпоредбите на действащото българско законодателство. За придобиване и притежаване на акции от капитала на СПАРКИ АД не е необходимо получаване на одобрение от Групата или друг акционер.

3. Информацията относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в Общото събрание на Групата, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Представена е информацията за структурата на капитала на Групата.

4. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Групата няма акционери със специални контролни права.

5. Системата за контрол при упражняване на правото на глас в случаите, когато служители на Групата са и нейни акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях.

Разяснено е, че Групата няма система за контрол при упражняване на правото на глас в случаите, когато служители на Групата са и нейни акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях. Всеки служител, който е акционер гласува по свое усмотрение.

6. Ограничения върху правата на глас, като ограничения върху правата на глас на акционерите с определен процент или брой гласове, краен срок за упражняване на правата на глас или системи, при които със сътрудничество на Групата финансовите права, свързани с акциите, са отделени от притежаването на акциите.

Посочено е, че не съществуват ограничения в правата на глас на акционерите на СПАРКИ АД. Правото на глас в Общото събрание на акционерите може да се упражнява лично и чрез представител от лицата, придобили своите акции и вписани в книгата на акционерите, най-късно 14 дни преди датата на събранието. Представителят трябва да разполага с изрично, нотариално заверено пълномощно, отговарящо на изискванията на ЗППЦК.

Съгласно уведомленията за разкриване на дялово участие, УС ще следи за случаите, в които акционер е придобил над 1/2 или над 2/3 от акциите на СПАРКИ АД и съответно не е отправил търгово предложение или не е продал своите акции в рамките на 14 дни след придобиването. Техните имена ще бъдат съобщавани изрично на комисията по кворума, за да не бъдат допускани до участие в Общото събрание на акционерите, съответно с техните гласове да бъдат приемани незаконосъобразни решения.

7. Споразумения между акционерите, които са известни на Групата и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Декларирано е, че на Групата не са известни споразумения между акционери, които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

8. Разпоредби относно назначаването и освобождаването на членовете на управителните органи на Групата и относно извършването на изменения и допълнения в устава.

Разяснени са разпоредбите на Устава и действащото законодателство относно избора на членове на УС.

Посочено е, че изменения и допълнение в Устава на Групата може да приема само Общото събрание на акционерите.

9. Правомощия на управителните органи на Групата, включително правото да взема решения за издаване и обратно изкупуване на акции на Групата.

Посочени са основните правомощия на Управителният съвет на Групата, както и разпоредбите на устава, които дават възможност на УС да увеличава капитала на Групата и да издава нови акции.

10. Съществени договори на Групата, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на Групата при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите, когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на Групата; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато Групата е длъжна да разкрие информацията по силата на закона.

Групата няма сключени съществени договори, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на Групата при осъществяване на задължително търгово предлагане.

11. Споразумения между Групата и управителните му органи или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

Не съществуват споразумения между Групата и членовете на Управителния и съвет и служители на Групата за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

XI.1 ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРЕЦЕНКА НА ГРУПАТА

Групата преценява, че не е налице друга информация, която да не е публично оповестена от Групата, и която би била важна за акционерите и инвеститорите при вземането на обосновано инвеститорско решение.

Изпълнителен директор:

Чавдар Плахаров

Грант Торнтон ООД
Ул. Уилям Гладстон № 54, 1000 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
Спарки АД,
ул. Розова долина № 1, гр. Русе

Доклад върху консолидирания финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на Спарки АД („Групата“), включващ консолидиран счетоводен баланс към 31 декември 2008 г., консолидиран отчет за доходите, консолидиран отчет за промените в собствения капитал, консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, и националното законодателство се носи от ръководството. Тази отговорност включва:

- разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка;
- подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и
- изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидираният финансов отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изгъланението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в консолидирания финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително

оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка.

При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирания финансов отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в консолидирания финансов отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение консолидираният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Спарки АД към 31 декември 2008 г., както и за консолидирания финансови резултати от дейността и за консолидирания парични потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, и националното законодателство.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Консолидиран годишен доклад за дейността към 31 декември 2008 г.

Ние прегледахме консолидирания годишен доклад за дейността към 31 декември 2008 г. на Спарки АД, който не е част от консолидирания финансов отчет. Историческата финансова информация, представена в консолидирания годишен доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа в консолидирания финансов отчет към 31 декември 2008 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, и националното законодателство. Отговорността за изготвянето на консолидирания годишен доклад за дейността се носи от ръководството.

Специализирано одиторско предприятие

Грант Торнтон ООД

Регистриран одитор

Милена Младенова

13 април 2009 г.
гр. София

СПАРКИ АД
КОНСОЛИДИРАН БАЛАНС КЪМ 31.12.2008

	Пояснение	31.12.2008 хил. лв.	31.12.2007 хил. лв.
АКТИВИ			
НЕТЕКУЩИ АКТИВИ			
Имоти, машини съоръжения и оборудване	3	17 031	13 792
Нематериални дълготрайни активи	4	20	39
Инвестиционни имоти	5	21 065	21 065
Инвестиции в други предприятия	6	1	1
Отсрочени данъчни активи	8	17	25
		38 134	34 922
ТЕКУЩИ АКТИВИ			
Материални запаси	9	22 786	17 794
Вземания от свързани лица	10	728	497
Вземания и аванси	11	6 676	8 703
Парични средства и парични еквиваленти	12	94	1 306
		30 284	28 300
ОБЩО АКТИВИ			
		68 418	63 222
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Акционерен капитал	13	12 000	3 000
Преоценъчен резерв	14	9 076	9 076
Други резерви	15	304	6 204
Неразпределена печалба		20 761	20 855
		42 141	39 135
ПАСИВИ			
НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Дългосрочни задължения към свързани лица	16	-	102
Други дългосрочни пасиви	16	2 175	16 680
Отсрочени данъчни пасиви	8	324	649
		2 499	17 431
ТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Задължения и аванси	17	2 812	5 301
Краткосрочни задължения към свързани лица	18	986	631
Краткосрочни заеми	19	19 980	724
		23 778	6 656
ОБЩО ПАСИВИ			
		26 277	24 087
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
		68 418	63 222

Изготвил: *T. Todorova*
Т. Тодорова

Изпълнителен директор: *Ч. Плахаров*
Ч. Плахаров

Дата: 23.03.2009 г.

Заверил съгласно одиторски доклад:

Поясненията на страници от 38 до 78 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет 34

0641 Младенова
Регистриран одитор

СПАРКИ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ
за периода 01.01.2008 - 31.12.2008

Пояснение	2008	2007	
	хил. лв.	хил. лв.	
Приходи от продажби	20,7	40 313	48 241
Други приходи	21	101	120
Доходи от продажба на нетекущи активи	22	52	86
Разходи за материали	23	(18 559)	(24 935)
Разходи за външни услуги	24	(4 524)	(12 571)
Разходи за амортизации	3,4	(2 446)	(2 033)
Разходи за персонала	25	(6 523)	(6 058)
Други разходи		(617)	(880)
Суми с корективен характер	26	(1 965)	6 214
Оперативна печалба		5 832	8 184
Резултат от инвестиционни имоти	5	-	10 533
Финансови разходи	27	(1 496)	(3 066)
Финансови приходи	27	5	4 507
Печалба преди данъци		4 341	20 158
Разходи за данъци (нетно)	28	(435)	(1 383)
Печалба за годината		3 906	18 775
		лв.	лв.
Доход на акция	29	0.33	1.70

Изготвил:

T. Todorova
Т. Тодорова

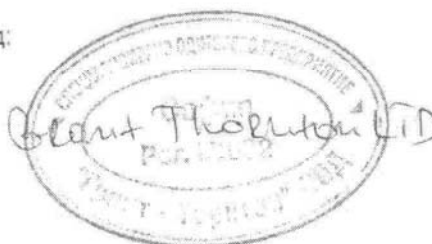
Изпълнителен директор:

Ch. Plaharov
Ч. Плахаров

Дата: 23.03.2009 г.

Заверил съгласно одиторски доклад:

Milena Mladenova
0641 Милена
Младенова
Регистриран одитор

СПАРКИ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
(НЕПРЯК МЕТОД)
за периода 01.01.2008 - 31.12.2008

	Пояснение	2008 хил. лв.	2007 хил. лв.
Парични потоци от оперативна дейност			
Парични потоци от оперативна дейност преди лихви и данъци	30	3 130	(733)
Платени данъци върху печалбата		(1 276)	(520)
		<u>1 854</u>	<u>(1 253)</u>
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване		(5 661)	(8 012)
Придобиване на нематериални активи		(9)	(2)
Постъпления от продажба на имоти, машини, съоръжения и оборудване		57	186
Постъпления от продажба на инвестиции		-	6 845
		<u>(5 613)</u>	<u>(983)</u>
Парични потоци от финансова дейност			
Получени заеми		5 662	3 114
Плащания по получени заеми		(542)	(358)
Плащания по лизингови договори		(471)	(501)
Платени лихви		(1 439)	(1 145)
Плащания за дивидент		(630)	-
Други плащания за финансова дейност		(4)	(1)
		<u>2 576</u>	<u>1 109</u>
Загуба от валутна преоценка на парични средства и парични еквиваленти		(29)	(47)
Изменения на паричните средства и паричните еквиваленти през периода		(1 212)	(1 174)
Парични средства и паричните еквиваленти в началото на периода	12	1 306	2 480
Парични средства и парични еквиваленти в края на периода	12	<u>94</u>	<u>1 306</u>

Изготвил:

T. Todorova
 Т. Тодорова

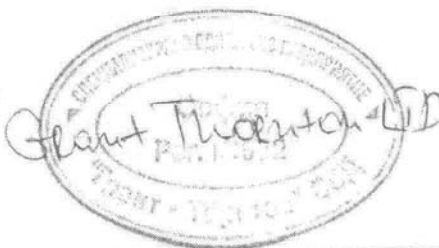
Изпълнителен директор:

Ch. Plaharov
 Ч. Плахаров

Дата: 23.03.2009 г.

Заверил съгласно одиторски доклад:

Milena Mladenova
 0641 Милена Младенова
 Регистриран одитор

СПАРКИ АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В
 СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 за периода 01.01.2008 - 31.12.2008

Пояснения	Акционерен капитал		Преоценъчен резерв		Други резерви		Неразпределена печалба		Общо собствен капитал	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 01.01.2007	1 000	10 589	4 408	3 013	19 010					
Увеличение на капитала	2 000	-	-	-	2 000					
Финансов резултат за текущия период	-	-	-	-	18 775					
Последващи оценки на дълготрайни	-	(864)	-	864						
материални активи	-	-	1 796	(1 796)						
Разпределение на печалбата	-	(649)	-	(1)	(650)					
Други изменения в собствения капитал	-	-	-	-						
Салдо към 01.01.2008	3 000	9 076	6 204	20 855	39 135					
Увеличение на капитала	9 000	-	(8 000)	(1 000)						
Финансов резултат за текущия период	-	-	-	3 906	3 906					
Разпределение на печалба	-	-	2 100	(2 100)						
Дивиденди	-	-	-	(900)	(900)					
Салдо към 31.12.2008	12 000	9 076	304	20 761	42 141					

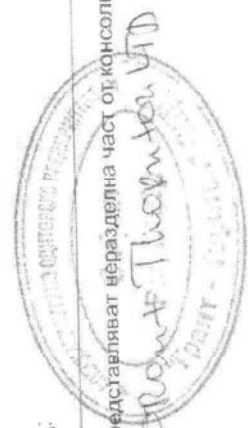

Изпълнителен директор:
 Ч. Плахаров

Изготвил:
 Т. Тодорова

Дата: 23.03.2009 г.

Заверил съгласно одиторски доклад:

Поясненията на страници от 38 до 78 представяват неразделна част от консолидирания финансов отчет.
 0641 Милева
 Младенова
 Регистриран одитор

ПОЯСНЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. Счетоводна политика

(i) Обща информация

Дружеството СПАРКИ АД и неговите дъщерни дружества имат за основна дейност производство и търговия със заварени конструкции, сделки с недвижими имоти, строителство, реконструкция и модернизация на недвижими имоти, посредничество и агентство на местни и чуждестранни лица.

Предприятието-майка СПАРКИ АД има за основна дейност производство и търговия със заварени конструкции, кари и селскостопанска техника. Дружеството е регистрирано като акционерно дружество със седалище и адрес на управление Република България, гр. Русе, ул. Розова долина №1.

Капиталът на СПАРКИ АД е 12 000 000 лв., състоящ се от 12 000 000 броя обикновени, поименни, безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 лв. СПАРКИ АД е част от икономическа група. Мажоритарен акционер в емитента е СПАРКИ ГРУП АД с 89.45 %. Собственици на СПАРКИ ГРУП АД са Станислав Петков и Петър Бабурков като всеки от тях притежава 50 % от капитала на дружеството.

СПАРКИ АД има двустепенна система на управление, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Членовете на Надзорния съвет са:

Станислав Петков
Петър Бабурков
Иван Еничеров

Членовете на Управителния съвет са:

Чавдар Плахаров
Росен Милков
Ралица Маринова
Теодора Тодорова
Ивайло Георгиев
Албена Стамболова
Валентин Раданов
Станислав Калчев

В икономическата група на СПАРКИ АД, гр. Русе са включени следните дъщерни дружества:

СПАРКИ АД е едноличен собственик и притежава 195 950 дяла по 100 лева всеки един от капитала на ПРИСТА ПАРК ЕООД, регистрирано в Република България по ф.д. № 632/2007 г., по описа на Русенски окръжен съд, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. Розова долина № 1, с предмет на дейност: сделки с недвижими имоти, строителство, реконструкция и модернизация на недвижими имоти, посредничество и агентство на местни и чуждестранни лица. Дяловото участие на СПАРКИ АД е в размер на 10 089 хил. лв.

СПАРКИ АД е едноличен собственик и притежава 14 700 дяла по 100 лева всеки един от капитала на СИГМА ПЛЮС ЕООД, регистрирано в Република България по ф.д. № 631/2007 г., по описа на Русенски окръжен съд, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. Розова долина № 1, с предмет на дейност: закупуване, продажба и управление на недвижими имоти, посредничество и агентство на местни и чуждестранни лица. Дяловото участие на СПАРКИ АД е в размер на 463 хил. лв.

СПАРКИ АД е едноличен собственик и притежава 500 дяла по 10 лева всеки един от капитала на ЦПО СПАРКИ ЕООД, регистрирано в Република България по ф.д. № 167/2005 г., по описа на Русенски окръжен съд, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. Розова долина № 1, с предмет на дейност: обучение на заварчици, съгласно Европейските изисквания. Дяловото участие на СПАРКИ АД е в размер на 5 хил. лв. и към 31 декември 2008 г. е обезценено.

	<u>Участие 31.12.2008</u>		<u>Участие 31.12.2007</u>	
	%	хил. лв.	%	хил. лв.
ПРИСТА ПАРК ЕООД	100	10 089	100	10 089
СИГМА ПЛЮС ЕООД	100	463	100	463
СПАРКИ ЦПО ЕООД	100	-	100	5
		<u>10 552</u>		<u>10 557</u>

Инвестициите се отчитат по себестойностен метод в индивидуалния финансов отчет на СПАРКИ АД. Акциите на дъщерните дружества не са регистрирани на публична борса и поради тази причина не може да бъде установена справедливата им стойност.

СПАРКИ АД е в процес на създаване на Одитен комитет съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит.

(ii) Основа за изготвяне на финансовите отчети

Консолидираните финансови отчети на Групата са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансови отчетяване (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и приети от Европейския съюз.

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2008 г. (включително сравнителната информация към 31 декември 2007 г.) е одобрен и приет от Управителния съвет на предприятието-майка на 23 март 2009 г.

(iii) Промени в счетоводната политика

Общи положения

Следните нови изменения на стандарти и разяснения са задължителни за прилагане за първи път за финансовата година, започваща на 1 януари 2008 г., но към момента не се отнасят до дейността на Групата:

- КРМСФО 11 МСФО 2 Група и транзакции със собствени акции;
- КРМСФО 12 Концесионни договори за предоставяне на услуги;
- КРМСФО 14 МСС 19 Ограничение на активите на планове с дефинирани доходи, изисквания за минимални фондове и тяхното взаимодействие;
- Изменения в МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, публикувани през октомври 2008 г. Поради изключителните сътресения на световните финансови пазари през третото тримесечие на 2008 г. СМСС позволява на дружествата да прекласифицират финансови активи съгласно измененията ретроспективно от 1 юли 2008 г. Ръководството на Дружеството анализира счетоводното третиране на финансовите инструменти във връзка с измененията.

Други стандарти или разяснения, валидни за финансови отчети, изготвени съобразно изискванията на МСФО, не са влезли в сила през текущата финансова година.

Значителните ефекти в текущия, миналите или бъдещи периоди, произтичащи от прилагането за първи път на гореспоменатите стандарти и разяснения по отношение на представяне, признаване и оценка на сумите не са възникнали. Сравнителната информация за 2008 г., представена в този финансов отчет следователно не се различава от тази, публикувана във Консолидирания финансов отчет към 31 декември 2007 г.

Преглед на стандартите и разясненията, приложими задължително за Групата в бъдещи периоди, са представени по-долу.

Стандарти и разяснения, които не се прилагат от Групата

Към датата на одобрението на този Консолидиран финансов отчет някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи стандарти са публикувани, но не са влезли в сила и не са били приложени от по-ранна дата от Групата.

Ръководството очаква, че всички нововъведения ще бъдат включени в счетоводната политика на Групата за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила, и не възнамерява да прилага тези промени от по-ранна дата.

Информация относно нови стандарти, изменения и разяснения, които се очаква да имат ефект върху Консолидираните финансови отчети на Групата, е представена по-долу:

- МСФО 8 Оперативни сегменти, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. МСФО 8 заменя МСС 14 Отчитане по сегменти и изисква „мениджърски подход“, според който информацията за сегментите е представена на същата база, която се използва за целите на вътрешното отчитане. Очакваният ефект върху консолидираните финансови отчети все още се анализира от Ръководството на Групата.;
- МСС 23 (изменен) Разходи по заеми, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Това изменение не е приложимо за Групата, тъй като към момента разходите по заеми не отговарят на критериите, които трябва да се спазват при признаване на лихвените разходи като компонент на себестойността на построени от Групата активи от имоти, машини, съоръжения и оборудване.;
- МСФО 2 (изменен) Плащане на базата на акции, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Ръководството на Групата няма и не предвижда изплащането на възнаграждения под формата на акции или опции за придобиване на акции.;
- МСФО 3 (изменен) Бизнес комбинации и произтичащите изменения на МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети, МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и МСС 31 Дялове в съвместни предприятия, в сила за бизнес комбинации, за които датата на закупуване е на или след започването на първия отчетен период, започващ на или след 1 юли 2009 г., без да се прилага с обратна сила за предходни периоди. Ръководството преценява въздействието върху Групата на новите изисквания относно счетоводното отчитане на придобивания, консолидация и отчитане на асоциирани предприятия върху финансовите отчети на Групата. Групата не притежава съвместни и асоциирани предприятия.;
- МСС 1 (изменен) Представяне на финансови отчети, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Ръководството е в процес на разработване на Консолидирани финансови отчети съгласно променените изисквания за оповестяване в този стандарт.;
- МСС 32 (изменен) Финансови инструменти: оповестяване и представяне и съответните изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Тези промени не са приложими за Групата, тъй като тя няма инструменти с право на връщане.;
- КРМСФО 13 Програми за лоялни клиенти, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2008 г. Групата не прилага програми за лоялност на клиентите.;
- КРМСФО 15 Споразумения за строителство на недвижими имоти, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Групата не е сключила през 2008 г. и не планира да сключва споразумения за строителство на недвижими имоти.;
- КРМСФО 16 Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна операция, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 октомври 2008 г. Групата не прилага хеджиране на инвестиции в чуждестранни операции.;
- Годишни подобрения 2008 г.: СМСС публикува Подобрения на Международните стандарти за финансово отчитане 2008 г. По-голямата част от тези промени ще влязат в

сила през отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Тези промени не се очаква да имат значително влияние върху Консолидирания финансов отчет на Групата и не са анализирани подробно.

Базирайки се на прилаганите счетоводни политики, Ръководството на Групата не очаква значително отражение върху Консолидирания финансов отчети на Групата след влизането в сила на промените в стандартите, новите стандарти и разясненията.

(iv) Общи положения на прилаганата счетоводна политика

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този Консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценка за всеки вид активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към Консолидирания финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения Консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки, че те са базирани на информация, предоставена на Ръководството към датата на изготвяне на Консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

(v) База за консолидация

Консолидираният финансов отчет на Групата консолидира финансовите отчети на предприятието-майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2008 г. Дъщерните предприятия са всички предприятия, при които Групата има контрол върху финансовата и оперативната им политика. Предприятието-майка придобива и упражнява контрол, като притежава повече от половината от общия брой права на глас. Всички дъщерни дружества имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата се елиминират. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

(vi) Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката, който включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното дружество, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети преди придобиването. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания баланс по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата. Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Положителната репутация представлява превишението на цената на придобиване над справедливата стойност на дела на Групата в разграничимите нетни активи на придобиваното дружеството към датата на придобиване. Всяко превишение на разграничимите нетни активи над цената на придобиване се признава в Отчета за доходите непосредствено след придобиването.

(vii) Сделки в чуждестранна валута

Консолидираният финансов отчет е представен в български лева (лв.). Това е функционалната валута и валутата на представяне на предприятието - майка.

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска народна банка). Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода, са отразени в Консолидирания отчет за доходите.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Във финансовия отчет на Групата, всички активи, задължения и трансакции на отделните дружества от Групата във функционална валута, различна от български лева (валутата на представяне на Групата), се преизчисляват в български лева при консолидацията. Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

При консолидация всички активи и пасиви се преизчисляват в български лева по заключителния курс към датата на консолидирания финансов отчет. Приходите и разходите са преизчислени във валутата на представяне на Групата по осреднения курс за отчетния период. Валутните курсови разлики водят до увеличение или намаление на резерва от преизчисления в собствения капитал. При освобождаването от нетна инвестиция в чуждестранна дейност натрупаните валутни разлики от преизчисления, признати в собствения капитал, се прехвърлят в Консолидирания отчет за доходите и се признават като част от печалбата или загубата от продажби. Репутацията и корекциите, свързани с определянето на справедливи стойности към датата на придобиване, се отразяват като активи и пасиви на чуждестранното предприятие и се преизчисляват в български лева по заключителния курс.

(viii) Отчитане по сегменти

Отделният бизнес сегмент обхваща група от активи или дейности, обособени за предлагане на продукти и услуги, които са обект на рискове и печалба, различни от тези на другите бизнес сегменти.

Всички междусегментни трансакции се оценяват и отчитат по пазарни цени и не са извършвани при специални условия.

(ix) Приходи и разходи

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване плащане или възмездяване, като се отчита сумата на всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Групата. При замяна на сходни активи, които имат сходна цена, размяната не се разглежда като сделка, която генерира приходи.

При продажба на стоки приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- значителните рискове и ползи от собствеността върху стоките са прехвърлени на купувача;
- не е запазено продължаващо участие в управлението на стоките или ефективен контрол върху тях;
- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- вероятно е икономическите изгоди от сделката да бъдат получени;
- направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да

бъдат оценени.

Приходът, свързан със сделка по предоставяне на услуги, се признава, когато резултатът от сделката може надеждно да се оцени.

Печалбата или загубата от отписване на даден актив се определя като разлика между постъпленията и балансовата стойност на актива и се отразява в Консолидирания отчет за доходите. Печалбите или загубите в резултат на продажба на нетекущи активи са отразени в Консолидирания отчет за доходите на ред Доходи от продажба на нетекущи активи.

Оперативните разходи се признават в Консолидирания отчет за доходите в момента на ползване на услугата или към датата на тяхното възникване. Разходите по гаранции се признават и се отразяват срещу направената провизия при признаване на съответния приход.

Получените дивиденди се признават в момента на тяхното разпределение.

Всички разходи по заеми се отразяват в момента на възникването им.

Приходи и разходи за лихви се отчитат на принципа на начислението.

Приходите от правителствени дарения се признават на систематична база, съпоставени със свързаните с тях разходи. Същите се представят в Консолидирания отчет за доходите като Други приходи.

(x) Разходи по заеми

Разходите по заеми основно представляват лихви по заеми на Групата. Всички разходи по заеми, включително тези, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават като разход за периода, в който са възникнали като част от реда Финансови разходи в Консолидирания отчет за доходите.

(xi) Нематериални активи

Нематериалните активи се оценяват първоначално по себестойност. В случаите на самостоятелно придобиване тя включва неговата покупна цена, както и всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация, себестойността му е равна на справедливата му стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва въз основа на препоръчителния подход, т.е. по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в Консолидирания отчет за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в Консолидирания отчет за доходите в периода на тяхното възникване, освен ако има вероятност те да спомогнат на актива да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически изгоди или когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. В тези два случая разходите се добавят към себестойността на актива.

Амортизацията се изчислява като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

Група активи	<u>Полезен срок на годност (години)</u>
Програмни продукти	2
Други дълготрайни нематериални активи	7

Амортизацията е включена в реда Разходи за амортизации.

Ръководството на Групата извършва внимателна преценка, когато определя дали критериите за първоначално признаване като актив на разходите по разработването са били спазени. Преценката на Ръководството е базирана на цялата налична информация към датата на Консолидирания баланс. В допълнение, всички дейности, свързани с разработването на нематериален актив, се наблюдават и контролират текущо от Ръководството.

Избраният праг на същественост за нематериалните дълготрайни активи на Групата е в размер на 500 лв.

(xii) Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване се извършва въз основа на препоръчителния подход, т.е. по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в Консолидирания отчет за доходите за съответния период.

За последваща оценка на земята е използван допустимият алтернативен подход, т.е. по преоценена стойност, която включва справедливата стойност към датата на преоценка, намалена със загуби от обезценка. Направените преоценки се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. Ако преоцененият актив се продаде или се отпише по друг начин, останалият преоценен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба. Преоценка се извършва на петгодишен период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от Имоти, машини, съоръжения и оборудване, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, през който са направени.

Имоти, машини, съоръжения и оборудване, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни активи или на база стойността на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на Имоти, машини, съоръжения и оборудване се начислява като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

Група активи	Полезен срок на годност (години)
Масивни сгради и съоръжения	25
Машини, производствено оборудване, апаратура	3
Транспортни средства без автомобили	10
Компютри, периферни устройства за тях, софтуер и право на ползване на софтуер	2
Автомобили	4
Стопански инвентар	7

Избраният праг на същественост за материалните дълготрайни активи на Групата е в размер на 500 лв.

(xiii) Отчитане на лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 (ревизиран 2007 г.), правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и възнаграждения от собствеността върху наетия актив.

Активът се завежда в Консолидирания баланс на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания. В Консолидирания баланс се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 или МСС 38.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Оперативните лизингови плащания се признават като разходи по линейния метод. Разходи, свързани с поддръжка и застраховки, се отразяват като разходи в Консолидирания отчет за доходите към момента на възникването им.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в Консолидирания баланс на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи и реда, определен от МСС 16 и МСС 38. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в Консолидирания отчет за доходите за съответния отчетен период.

(xiv) Обезценка на активите на Групата

При изчисляване на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за които могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци – единица, генерираща парични потоци. В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други – на база единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелства индикират, че тяхната балансова стойност може да не бъде възстановена.

Индивидуалните активи или единиците, генериращи парични потоци, се преглеждат за наличие на индикации за обезценка на стойността им веднъж годишно към датата на изготвяне на Консолидирания баланс, както и тогава, когато събития или промяна в обстоятелства показват, че преносната стойност на активите може да не бъде възстановена.

Когато възстановимата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, е по-ниска от съответната балансова стойност, последната следва да бъде намалена до размера на възстановимата стойност на актива. Това намаление представлява загуба от обезценка.

За да определи възстановимата стойност, Ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, са пряко свързани с последния одобрен прогнозен бюджет на Групата, коригиран при необходимост, за да бъде изключено влиянието на бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активите. Дисконтовите фактори се определят по отделно за всяка единица, генерираща парични потоци, и отразяват рисковия профил, оценен от Ръководството на Групата.

Възстановимата стойност представлява по-високата от нетната продажна цена на даден актив, базирана на пазарни условия, и стойността в употреба, базирана на сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, очаквани да се получат от актива в рамките на полезния му срок на годност.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата сума на активите от тази единица пропорционално на балансовата им стойност. Ръководството на Групата преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Призната в минал период обезценка се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

(xv) Инвестиционни имоти

Групата отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и /или за увеличение на капитала, които се отчитат по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в Консолидирания баланс по пазарни стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит, както и скорошен опит в местонахождението и категорията на оценявания имот, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата като Промени в справедливата стойност на инвестиционните имоти.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се отчитат съответно като Приходи от продажби и Други разходи, и се признават както е описано в Пояснение (ix).

(xvi) Финансови активи

Финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, включват следните категории финансови инструменти:

- заеми и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в Консолидирания отчет за доходите или директно в собствения капитал на Групата.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

При първоначално признаване на финансов актив Групата го оценява по справедливата му стойност. Разходите по сделката, които могат да бъдат отнесени директно към придобиването или издаването на финансовия актив, се отнасят към стойността на финансовия актив или пасив, с изключение на финансовите активи или пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Отписването на финансов актив се извършва, когато Групата загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността. Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Консолидирания баланс, за

да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Лихвените плащания и други парични потоци, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в Консолидирания отчет за доходите при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Заеми и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Заемите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в Консолидирания отчет за доходите за текущия период. По-голямата част от търговските и други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на Консолидирания баланс или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Търговските вземания се обезценяват, когато е налице обективно доказателство, че Групата няма да е в състояние да събере сумите, дължими ѝ в съответствие с оригиналните условия по сделката. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на вземането и настоящата стойност на бъдещите парични потоци.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване. По дефиниция всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Групата не притежава други финансови инструменти, които попадат в тази категория.

Инвестиции, държани до падеж, са финансови инструменти с фиксирани или определяеми плащания и определена дата на падежа. Инвестициите се определят като държани до падеж, ако намерението на ръководството на Групата е да ги държи до настъпване на падежа им. Инвестициите, държани до падеж, последващо се оценяват по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва. В допълнение, при наличието на обезценка на инвестицията финансовият инструмент се оценява по настояща стойност на изчислените парични потоци. Всички промени в преносната стойност на инвестицията се отчитат в Консолидирания отчет за доходите.

Финансови активи на разположение за продажба са онези финансови активи, които не са кредити и вземания, възникнали в предприятието, инвестиции, държани до падеж, или финансови активи, отчитани по справедлива стойност като печалба или загуба. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност, с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар, чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в собствения капитал, нетно от данъци. Натрупаните печалби и загуби от финансови инструменти на разположение за продажба се включват в Консолидирания отчет за доходите за отчетния период, когато финансовият инструмент бъде продаден или обезценен.

(xvii) Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство, продукцията и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват разходите по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията, довели до обезценката, не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси, тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответния приход.

(xviii) Договори за строителство

Приходите по договори за строителство се признават на база етап на завършеност. Процентът на завършеност се определя като се съпостави размерът на разходите, извършени към датата на Консолидирания баланс с общия размер на очакваните разходи по строителния договор. Ако договорът се оцени като печеливш, той се оценява на база "разходи плюс" според етапа на завършеност на договора. Очакваните загуби по строителния договор се признават незабавно като разход в Консолидирания отчет за доходите.

(xix) Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в Консолидирания отчет за доходите, включват сумата на отсрочените данъци и текущите разходи за данъци, които не са признати директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения или вземания от бюджета, които се отнасят за текущия период и които не са платени към датата на Консолидирания баланс. Те са изчислени в съответствие с приложимата данъчна ставка и данъчни правила за облагане на дохода за периода, за който се отнасят, на база на облагаемия финансов резултат за периода. Всички промени в данъчните активи или пасиви са признати като елемент от разходите за данъци в Консолидирания отчет за доходите.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики. Това включва сравнение между Балансовата сума на активите и пасивите и тяхната съответна данъчна основа.

Размерът на отсрочените данъчни активи и пасиви се изчислява без дисконтиране, като се прилагат данъчни ставки, които се очаква да бъдат валидни през периода на тяхната реализация, и които са влезли в сила или са известни към датата на Консолидирания баланс. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочените данъчни активи се признават само до степента, до която съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи данъчни доходи.

Значителна част от промените в отсрочените данъчни активи или пасиви се отразяват като компонент на разхода за данъци в Консолидирания отчет за доходите за периода. Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви, дължаща се на промяна в справедливата стойност на активи или пасиви, която е отразена директно в капитала (такива като преоценка на земя), се отразяват директно в собствения капитал.

(хх) Парични средства и парични еквиваленти

Групата отчита като парични средства и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обрачаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

(ххi) Собствен капитал

Акционерният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Преоценъчният резерв се състои от печалби и загуби, свързани с преоценка на имоти, сгради, машини и съоръжения.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат, посочен в Консолидирания отчет за доходите, както и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени в Задължения към свързани лица когато дивидентите са одобрени за разпределение на проведено Общо събрание на акционерите преди датата на Консолидирания баланс.

(ххii) Пенсионни и други задължения към персонала.

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Групата не е разработвала и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане или други дългосрочни възнаграждения и планове за възнаграждения след напускане или под формата на компенсации с акции, или с дялове от собствения капитал.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати.

Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 Доходи на наети лица на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

(ххiii) Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за

размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, се признават като финансови разходи на реда Финансови разходи в Консолидирания отчет за доходите.

Банковите заеми са взети с цел подпомагане дейността на Групата. Те са отразени в Консолидирания баланс на Групата, нетно от разходите по получаването на кредита. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преките разходи по сделката се отнасят в Консолидирания отчет за доходите на принципа на начислението, използвайки метода на ефективната лихва, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите на Групата, се признават, когато дивидентите са одобрени на Общо събрание на акционерите.

(xxiv) Правителствени дарения

Групата признава правителствени дарения, когато съществува сигурност, че ще бъдат изпълнени условията, обвързани с дарението, и същото ще бъде получено.

Дарения, свързани с изпълнението на определени задължения, се признават като приход през периодите, когато се поемат разходите, които съответстват на задълженията. Когато с правителствено дарение се компенсират разходи и загуби от минали периоди, приход се признава в периода на възникване на вземането от дарението.

(xxv) Провизии, условни активи и условни пасиви

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минали събития да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да не са сигурни. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават, само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или Ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, призната като провизия, представлява най-добрата приблизителна оценка на изходящите парични потоци от ресурси, необходими за уреждането на настоящото задължение към датата на Консолидирания баланс. При определянето на тази най-добра приблизителна оценка, Ръководството на Групата взема под внимание рисковете и степента на несигурност относно събитията и обстоятелства, както и ефекта от промяната на стойността на паричните средства във времето, когато те имат значителен ефект.

Обезщетения от трети лица, във връзка с дадено задължение на Групата, се признават като отделен актив. Този актив, обаче, не може да надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към всяка балансова дата и стойността им се коригира, така че да отрази най-добрата приблизителна оценка към датата на Консолидирания баланс. Ако вече не е вероятно, че ще е необходим изходящ поток от ресурси за уреждане на задължението, то провизията следва да се отпише.

Групата не признава условни активи, тъй като признаването им може да има за резултат признаването на доход, който може никога да не бъде реализиран.

(xxvi) Значими преценки на Ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на Ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в Пояснение (xxvii).

Приходи от договори за строителство

Етапът на завършеност на всеки договор за строителство се оценява от Ръководството, като се взема предвид цялата налична информация към края на отчетния период. В този процес Ръководството упражнява значима преценка по отношение на основните събития, фактически извършената работа и приблизителната оценка на разходите за завършване на проекта. Допълнителна информация за счетоводната политика на Групата по отношение на договорите за строителство е предоставена в Пояснение (xviii).

Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещ облагаем доход, за който може да бъде използван отсрочен данъчен актив, се базира на най-актуалната одобрена бюджетна прогноза, коригирана със значими необлагаеми доходи и разходи, и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив, особено в случаи, когато активът може да се употреби в рамките на определените от закона срокове, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се оценява индивидуално от Ръководството на база на специфичните факти и обстоятелства.

(xxvii) Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на Консолидирания финансов отчет Ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на Ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност. За да определи възстановимата стойност, Ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вижте Пояснение xiv).

При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци Ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи определянето на приложимия дисконтов фактор включва извършване на подходящи корекции на пазарния риск и на рисковите фактори, които са специфични за активите.

Бизнес комбинации

При първоначалното им признаване активите и пасивите на придобития бизнес са включени в Консолидирания баланс с тяхната справедлива стойност. При изчисляване на справедливата стойност Ръководството използва оценки на бъдещите парични потоци и дисконтови фактори, които обаче могат да се различават от действителните резултати. Всички промени в оценката след първоначалното признаване биха се отразили върху стойността на репутацията.

Полезен живот на амортизируемите активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2008 г. Ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Балансовите стойности на активите са анализирани в Пояснения 3 и 4. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

Приходи от договори за строителство

Балансовата стойност на договорите за строителство възлиза на 29 хил. лв. (2007 г.: 8 451 хил. лв.) и признатите приходи от договори за строителство се базират на най-добрата приблизителна оценка на Ръководството по отношение на резултата от всеки договор и процента на завършеност.

Ръководството на Групата оценява поне веднъж месечно рентабилността на неизпълнените договори за строителство, както и незавършеното производство, използвайки методи за управление на проекти. Особено при по-комплексни договори съществува значителна несигурност относно приблизителната оценка на разходите за завършване и рентабилността на договорите.

Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализируема стойност. При определяне на нетната реализируема стойност Ръководството взема предвид най-надеждните налични данни към датата на приблизителната оценка.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котираны цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване Ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, Ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Провизии

Групата е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите няма да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Групата в горепосочените спорове.

2. Отчитане по сегменти

Групата има няколко основни бизнес сегмента – производство, отдаване под наем на инвестиционни имоти и други.

Всички трансакции между сегментите на Групата са извършени по цени и условия между независими страни.

Към 31 декември 2008 г. резултатите от продължаващи дейности по сегменти могат да бъдат обобщени по следния начин:

	Производство	Наем	Други	Елиминирани	Консолидиран
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от външни клиенти	40 437	9	20	-	40 466
Приходи от други сегменти	10	180	1	(191)	-
Общо приходи	40 447	189	21	(191)	40 466
Оперативна печалба	5 811	(101)	(4)	126	5 832
Финансови разходи, нетно	-	-	-	-	(1 491)
Разходи за данъци	-	-	-	-	(435)
Печалба за годината	-	-	-	-	3 906

Към 31 декември 2007 г. резултатите от продължаващи дейности по сегменти могат да бъдат обобщени по следния начин:

	Производство	Наем	Други	Елиминирани	Консолидиран
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от външни клиенти	48 430	-	17	-	48 447
Приходи от други сегменти	12	90	4	(106)	-
Общо приходи	48 442	90	21	(106)	48 447
Оперативна печалба	8 221	(83)	(7)	53	8 184
Резултат от инвестиционни имоти	-	10 533	-	-	10 533
Финансови приходи, нетно	-	-	-	-	1 441
Разходи за данъци	-	-	-	-	(1 383)
Печалба за годината	-	-	-	-	18 775

Детайлна информация относно активите и пасивите на всеки един от сегментите към 31 декември 2008 г. е представена в следната таблица:

	Производство	Наем	Други	Елиминирани	Консо-
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	лидиран
Активи по сегменти	57 902	20 907	4	(10 412)	68 401
Неразпределени активи					17
Общо активи					68 418
Пасиви по сегменти	3 142	5	22	(59)	3 110
Неразпределени пасиви					23 167
Общо пасиви					26 277
Разходи за придобиване на дълготрайни активи и придобити дълготрайни активи	5 668	3	-	-	5 671
Разходи за амортизации	(2 443)	(127)	(2)	126	(2 446)

Детайлна информация относно активите и пасивите на всеки един от сегментите към 31 декември 2007 г. е представена в следната таблица:

	Производство	Наем	Други	Елиминирани	Консо-
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	лидиран
Активи по сегменти	52 703	21 011	6	(10 523)	63 197
Неразпределени активи					25
Общо активи					63 222
Пасиви по сегменти	4 718	19	21	(39)	4 719
Неразпределени пасиви					19 368
Общо пасиви					24 087
Разходи за придобиване на дълготрайни активи и придобити дълготрайни активи	8 792	-	7	-	8 799
Разходи за амортизации	(2 032)	(74)	(1)	74	(2 033)

3. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

	Отчетна стойност				Натрупана амортизация				Балансова стойност	
	01.01.2008	Новопри- добити	Отписани	31.12.2008	01.01.2008	Увеличение	Намаление	31.12.2008	31.12. 2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Земя	828	1 018	-	1 846	-	-	-	-	1 846	828
Сгради	2 924	1 853	-	4 777	1 134	140	-	1 274	3 503	1 790
Машини и съоръжения	10 881	5 521	490	15 912	7 810	2 088	490	9 408	6 504	3 071
Транспортни средства	1 214	608	8	1 814	388	171	2	557	1 257	826
Стопански инвентар	142	9	4	147	77	18	5	90	57	65
Разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	7 212	4 344	7 692	3 864	-	-	-	-	3 864	7 212
Общо:	23 201	13 353	8 194	28 360	9 409	2 417	497	11 329	17 031	13 792

	Отчетна стойност				Натрупана амортизация				Балансова стойност	
	01.01.2007	Новопри- добити	Отписани	31.12.2007	01.01.2007	Увеличение	Намаление	31.12.2007	31.12. 2007	31.12.2006
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Земя	11 888	3 169	14 229	828	-	-	-	-	828	11 888
Сгради	3 510	103	689	2 924	1 280	126	272	1 134	1 790	2 230
Машини и съоръжения	9 473	1 728	320	10 881	6 369	1 732	291	7 810	3 071	3 104
Транспортни средства	713	586	85	1 214	385	88	85	388	826	328
Стопански инвентар	137	15	10	142	69	18	10	77	65	68
Разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	4 016	4 373	1 177	7 212	-	-	-	-	7 212	4 016
Общо:	29 737	9 974	16 510	23 201	8 103	1 964	658	9 409	13 792	21 634

Балансова стойност

	Стойност на ДМА оценени по допустимия алтернативен метод- преоценена стойност		Преизчисление на ДМА по препоръчителния подход	
	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Земя	1 846	828	1 207	189
Сгради	3 503	1 790	3 503	1 790
Машини и съоръжения	6 504	3 071	6 504	3 071
Транспортни средства	1 257	826	1 257	826
Стопански инвентар	57	65	57	65
Разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	3 864	7 212	3 864	7 212
ОБЩО:	17 031	13 792	16 392	13 153

Групата е учредила залог върху имоти, машини, съоръжения и оборудване в полза на БАНКА ДСК ЕАД като обезпечение на предоставените заеми съгласно: договор № 166 от 4 ноември 2005 г. в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.) и договор № 650 от 30 май 2008 г. в размер на 2 800 хил. евро (5 476 хил. лв.), както и по договори за заеми с DEG и частни инвеститори.

Балансовата стойност на имотите, машините, съоръженията и оборудването, заложен като обезпечение, е както следва:

	Земя	Сгради	Машини и съоръжения	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Балансова стойност към 31.12.2008 г.	375	3 366	2 245	5 986
Балансова стойност към 31.12.2007 г.	375	1 647	389	2 411

4. Нематериални дълготрайни активи

Нематериалните активи на Групата включват софтуер и сертификати. Балансовата им стойност за текущия отчетен период може да бъде представена по следния начин:

	Отчетна стойност			Натрупана амортизация				Балансова стойност		
	01.01.2008	Новопри- добити	Отписани	31.12.2008	01.01.2008	Увеличение	Намаление	31.12.2008	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Програмни продукти	174	3	-	177	150	24	-	174	3	24
Други ДНА	25	7	-	32	10	5	-	15	17	15
Общо:	199	10	-	209	160	29	-	189	20	39

	Отчетна стойност			Натрупана амортизация				Балансова стойност		
	01.01.2007	Новопри- добити	Отписани	31.12.2007	01.01.2007	Увеличение	Намаление	31.12.2007	31.12.2007	31.12.2006
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Програмни продукти	174	2	2	174	88	65	3	150	24	86
Други ДНА	25	-	-	25	6	4	-	10	15	19
Общо:	199	2	2	199	94	69	3	160	39	105

Начислените разходи за амортизация са включени в Консолидирания отчет за доходите на ред Разходи за амортизации.

Групата няма заложен като обезпечение нематериални активи.

5. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земя и производствени сгради, които се намират в гр. Русе и се държат единствено с инвестиционна цел.

Справедливата стойност е определена на базата на оценка, извършена от лицензиран оценител.

Приходите от наеми за 2008 г. възлизат на 9 хил. лв. (за 2007 г. няма отчетни такива). Данък сгради и такса битови отпадъци в размер на 155 хил. лв. (2007 г.: 89 хил. лв.) е отразен като разход в Консолидирания отчет за доходите за 2008 г.

Промени в балансовите стойности, отразени в Консолидирания баланс, могат да бъдат представени както следва:

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Балансова стойност към 01 януари 2007 г.	-
Новопридобити активи	10 532
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	10 533
Балансова стойност към 31 декември 2007 г.	21 065
Балансова стойност към 31 декември 2008 г.	21 065

Към 31 декември 2008 г. Групата има учредени две договорни ипотечи върху притежаваните от нея инвестиционни имоти по договори за банкови кредити с ДСК ЕАД – договор за банков кредит № 166 от 04 ноември 2005 г. и № 650 от 30 май 2008 г. Балансовата стойност на заложените инвестиционни имоти към 31 декември 2008 г. е в размер на 21 065 хил. лв. (към 31 декември 2007 г.: 21 065 хил. лв.).

6. Инвестиции в други предприятия

	31.12.2008 хил. лв.	31.12.2007 хил. лв.
Инвестиции в други предприятия	1	1
	1	1

Инвестициите в други предприятия представляват финансови активи на разположение за продажба, които се отчитат по себестойност, поради липса на активен пазар за определяне на тяхната справедлива стойност.

7. Договори за строителство

Приходи в размер на 29 хил. лв., отнасящи се до договор за строителство на магазин от веригата Praktiker, са включени в общата сума на приходите за текущата година (2007 г.: 8 451 хил. лв.).

	31.12.2008 хил. лв.	31.12.2007 хил. лв.
Разходи, възникнали по договори за строителство	118	6 879
Признати печалби / загуби	(89)	1 572
	29	8 451

Договорът за строителство е приключил.

За 2008 г. и за сравнимия период няма удържани суми по договора за строителство.

8. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

	1 януари 2008	Признати в капитала	Признати в Отчета за доходите	31 декември 2008
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи:				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	(645)	325	(4)	(324)
Текущи активи:				
Вземания и аванси	4	-	1	5
Нетекущи пасиви:				
Пенсионни и други задължения към персонала	4	-	(1)	3
Текущи пасиви:				
Пенсионни и други задължения към персонала	13	-	(4)	9
	(624)	325	(8)	(307)
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	25	-	(8)	17
Отсрочени данъчни пасиви	(649)	325	-	(324)

	1 януари 2007	Признати в капитала	Признати в Отчета за доходите	31 декември 2007
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи:				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	-	(649)	4	(645)
Текущи активи:				
Вземания и аванси	8	-	(4)	4
Нетекущи пасиви:				
Пенсионни и други задължения към персонала	-	-	4	4
Текущи пасиви:				
Пенсионни и други задължения към персонала	23	-	(10)	13
	31	(649)	(6)	(624)
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	31	-	(6)	25
Отсрочени данъчни пасиви	-	(649)	-	(649)

За повече информация относно разходите за данъци на Групата вижте Пояснение 28.

9. Материални запаси

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Материали	14 631	12 198
Незавършено производство	7 722	5 238
Продукция	301	230
Стоки	132	128
	22 786	17 794

През 2008 г. общо 18 559 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход за материални запаси (2007 г.: 24 935 хил. лв.).

Групата е учредила залог върху материални запаси с балансова стойност 1 500 хил. евро (2 934 хил. лева) в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД като обезпечение на получения заем от СПАРКИ АД в размер на 750 хил. евро (1 467 хил. лв.) съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г.

Групата е учредила залог върху материални запаси с балансова стойност 1 000 хил. лева в полза на БАНКА ДСК ЕАД като обезпечение на получения заем от СПАРКИ АД в размер на 1 000 хил. евро (1 956 хил. лв.) съгласно договор № 551 от 14 декември 2007 г.

При определянето на нетната продажна цена на материалните запаси Ръководството на Групата използва възможно най-надеждната информация, която е налична към момента на извършване на преценката. Не е извършвана обезценка на материални запаси към балансовите дати.

10. Вземания от свързани предприятия

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
SPARKY GmbH	728	497
	728	497

Вземанията от SPARKY GmbH в размер на 728 хил. лв. предствалват търговски вземания.

11. Вземания и аванси

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от клиенти	6 407	3 394
Предоставени аванси	76	4 626
Данък добавена стойност за възстановяване	153	605
Вземания от осигурителни предприятия	-	2
Други краткосрочни вземания	63	89
Предплатени разходи	28	25
Обезценка на вземания от клиенти	(51)	(38)
	6 676	8 703

Балансовата стойност на търговските вземания се счита за разумна приблизителна оценка на

справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Групата са проверени за индикации за обезценка. При определени търговски вземания са били открити индикации за обезценка и съответните разходи за обезценка в размер на 37 хил. лв. (2007 г.: 2 хил. лв.) са били начислени и признати в Консолидирания отчет за доходите като Други разходи. Обезценените търговски вземания са дължими предимно от корпоративните клиенти на Групата, които изпитват финансови затруднения.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 01 януари	(38)	(77)
Отписани несъбираеми суми	24	40
Загуба от обезценка	(37)	(2)
Възстановяване на загуба от обезценка	-	1
Салдо към 31 декември	(51)	(38)

Анализ на необезценените просрочени търговски вземания е представен в Пояснение 33 (iii).

12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват следните компоненти:

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в брой	13	169
Парични средства в безсрочни депозити	79	1 136
Парични еквиваленти	2	1
	94	1 306

Паричните еквиваленти са формирани от налични ваучери за храна по Кодекса на труда.

13. Акционерен капитал

	31.12.2008		31.12.2007	
	Брой	хил. лв.	Брой	хил. лв.
Акционерен капитал	12 000 000	12 000	3 000 000	3 000

Всички издадени от Групата акции са обикновени, поименни, безналични акции с право на глас и са платени изцяло от акционерите.

През 2008 г. Групата е емитирала 9 000 000 броя акции с номинал 1.00 лв. Увеличението на капитала на Групата е вписано в Агенцията по вписванията с дата 02 август 2008 г. Увеличението е извършено чрез преобразуване на част от неразпределената печалба на СПАРКИ АД за 2007 г. и натрупаните резерви.

Списъкът на основните акционери на Групата е представен както следва:

	31.12.2008		31.12.2007	
	Брой акции	%	Брой акции	%
СПАРКИ ГРУП АД	10 734 048	89.45	2 707 428	90.25
Други юридически лица с по-малко от 5 %	101 609	0.85	1 000	0.03
Други физически лица с по-малко от 5 %	1 164 343	9.70	291 572	9.72
	12 000 000	100	3 000 000	100

14. Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв към 31 декември 2008 г. е в размер на 9 076 хил. лв. и се отнася за:

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Имоти, машини, съоръжения и оборудване:	9 076	9 076

Преоценъчният резерв към 31 декември 2008 г. в размер на 9 076 хил. лв. е намален с данъчни временни разлики, начислени във връзка с разликата между счетоводната и балансова стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване.

15. Други резерви

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Законови резерви	300	300
Допълнителни резерви	4	5 904
	304	6 204

Намалението на допълнителните резерви през 2008 г. спрямо 2007 г. е в резултат на увеличението на акционерния капитал на Групата чрез издаването на 9 000 000 броя акции с номинал 1.00 лв. чрез преобразуване на част от неразпределената печалба на СПАРКИ АД за 2007 г. и натрупаните резерви

16. Дългосрочни пасиви

Справедливата стойност на дългосрочните пасиви е определена посредством изчисляването на настоящата им стойност към датата на Консолидирания баланс чрез използването на метода на ефективната лихва. В Консолидирания отчет за доходите не са отразени промените в справедливата стойност на дългосрочните пасиви, тъй като в Консолидирания баланс на Групата те са отразени по амортизируема стойност.

Дългосрочните пасиви представляват основно задължения по банкови заеми, заеми от свързани лица и финансов лизинг.

Заеми от свързани лица

	<u>31.12.2008</u>	<u>31.12.2007</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Дългосрочна част на заеми от свързани лица		
▪ SPARKY GmbH	-	102
	<u>-</u>	<u>102</u>

Други дългосрочни пасиви

	<u>31.12.2008</u>	<u>31.12.2007</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Задължение по кредити:		
▪ УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	1 467	1 467
▪ БАНКА ДСК ЕАД	-	13 789
▪ DEG	-	201
▪ Частни инвеститори	-	53
Задължения по финансов лизинг	708	1 170
	<u>2 175</u>	<u>16 680</u>

Полученият заем от УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД представлява банков револвиращ кредит в размер на 750 хил. евро (1 467 хил. лв.) съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г. Заемът е платим на шест равни месечни погасителни вноски, първата дължима на 19 май 2011 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-седмичния EURIBOR+1.85% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с материални запаси с балансова стойност 1 500 хил. евро (2 934 хил. лева) и запис на заповед в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД за размера на кредита и лихвите по него.

Финансов лизинг

Към 31 декември 2008 г. Групата има 21 договора за финансов лизинг. През 2008 г. не са придобивани активи при условията финансов лизинг. Нетната преносна стойност на активите, придобити при условията на финансов лизинг през 2007 г. е в размер на 859 хил. лв. Активите са включени в Имоти, машини, съоръжения и оборудване (вижте Пояснение 3).

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2008 г. са както следва:

	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
Лизингови плащания	538	776	1 314
Дисконтиране	(78)	(68)	(146)
Нетна настояща стойност	<u>460</u>	<u>708</u>	<u>1 168</u>

Минималните лизингови плащания към 31 декември 2007 г. са както следва:

	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
Лизингови плащания	579	1 375	1 954
Дисконтиране	(110)	(205)	(315)
Нетна настояща стойност	469	1 170	1 639

Групата е сключила договори за лизинг на производствено оборудване и автомобили с Банка ДСК ЕАД, РайфайзенБанк ЕАД и Лизингова къща София Лизинг ЕАД.

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за придобиване след последната вноска по погасителния план на лизинга. Лизинговият договор е неотменяем, но не съдържа други ограничения.

Оперативен лизинг

Към 31 декември 2008 г. Групата е лизингополучател по 2 договора за оперативен лизинг.

Бъдещите минимални плащания по оперативния лизинг на Групата са както следва:

	До 1 година хил. лв.
31 декември 2008 г.	19
31 декември 2007 г.	6

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, са в размер на 7 хил. лв. (2007 г.: 6 хил. лв.) и включват минимални лизингови плащания. Не са признавани разходи или получавани приходи от условни наеми и подлизинг. Не се очакват и бъдещи приходи от подлизинг, защото всички активи, за които са сключени договори за оперативен лизинг, се използват само от Групата.

Договорите за оперативен лизинг не съдържат клаузи за условни плащания или опции за подновяване или последващо закупуване, клаузи, свързани с покачване на цената, както и ограничения, свързани с дивиденди, последващ лизинг или допълнителни задължения.

Към 31 декември 2008 г. Групата е лизингодател по 3 договора за оперативен лизинг.

Бъдещите минимални постъпления по оперативния лизинг на Групата са както следва:

	До 1 година хил. лв.
31 декември 2008 г.	58
31 декември 2007 г.	55

Лизинговите постъпления, признати като приход за периода, са в размер на 60 хил. лв. (2007 г.: 55 хил. лв.).

17. Задължения и аванси

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения към доставчици	1 695	3 503
Получени аванси	2	1
Задължения за заплати към персонала	276	302
Задължения за неизползвани отпуски на персонала	37	82
Задължения за пенсии към персонала	50	53
Задължения към осигурителни предприятия	113	171
Задължения за корпоративен данък	586	1 111
Други данъчни задължения	17	37
Задължения за лихви	3	5
Други краткосрочни задължения	33	36
	2 812	5 301

Не са представени справедливи стойности на търговските и други задължения, тъй като поради краткосрочния им характер, Ръководството на Групата счита, че стойностите, по които те са представени в Консолидирания баланс, отразяват тяхната справедлива стойност.

Текущата част от задълженията към персонала представлява задължения към настоящи и бивши служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2009 г. Тези задължения са възникнали главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски към датата на Консолидирания баланс и пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се счита за дългосрочна.

При определянето на задълженията за пенсии към персонала за 2008 г. е използван дисконтов фактор в размер на 6%.

	Лихвен %	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
Дължими обезщетения		17	40	57
Дисконтиране	6%	-	(7)	(7)
Дисконтирани парични потоци		17	33	50

Дисконтирани парични потоци за задължения за пенсии към персонала към 31 декември 2007 г.:

	Лихвен %	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
Дължими обезщетения		13	47	60
Дисконтиране	5%	-	(7)	(7)
Дисконтирани парични потоци		13	40	53

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране могат да се представят по следния начин:

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	53	-
Увеличение на провизиите в резултат на служителите, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години	10	60
Дисконтиране	(3)	(7)
Увеличение / намаление на провизиите в резултат на промени в скотовия процент	2	-
Изплатени обезщетения на персонала	(12)	-
Провизии за пенсиониране в края на годината	50	53

18. Краткосрочни задължения към свързани лица

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
SPARKY GmbH	1	17
СПАРКИ ГРУП АД	248	170
СПАРКИ ЕЛТОС АД	173	256
СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ООД	362	86
Задължения към управленски персонал	70	-
Задължения за дивидент към други акционери	30	-
	884	529
Краткосрочна част на заеми от свързани лица:		
▪ SPARKY GmbH	102	102
	102	102
	986	631

Задължението към SPARKY GmbH от 1 хил. лв. представлява начислени лихви по получен заем.

Задължението към СПАРКИ ГРУП АД в размер на 248 хил. лв. представлява 236 хил. лв. задължение за дивидент и 12 хил. лв. търговски задължения.

Задълженията към СПАРКИ ЕЛТОС АД (173 хил. лв.) и СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ООД (362 хил. лв.) предстваляват търговски задължения.

Задълженията към управленския персонал на Групата в размер на 70 хил. лв. са резултат от удържани гаранции по договори за контрол и управление.

За повече информация относно получения заем от SPARKY GmbH вижте Пояснение 19.

19. Краткосрочни заеми

	<u>31.12.2008</u>	<u>31.12.2007</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Задължение по банков кредит:		
▪ БАНКА ДСК ЕАД	19 265	-
▪ DEG	201	201
▪ Частни инвеститори	54	54
Задължение по финансов лизинг	460	469
	<u>19 980</u>	<u>724</u>

Задължението по кредити към БАНКА ДСК ЕАД се състои от три получени заема съгласно договор № 166 от 4 ноември 2005 г., договор № 551 от 14 декември 2007 г. и договор № 650 от 30 май 2008 г.

Полученият заем съгласно договор № 166 представлява банков револвиращ кредит в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.). Заемът е платим на пет равни месечни погасителни вноски, първата дължима на 25 май 2009 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+2.00% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижим имот в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.), залог върху машини, съоръжения и оборудване на стойност 2 526 хил. лв., залог на всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД по всички негови настоящи и бъдещи банкови сметки, открити при кредитодателя, както и запис на заповед в полза на БАНКА ДСК ЕАД за размера на кредита плюс едногодишната лихва, дължима по него.

Полученият заем съгласно договор № 551 представлява банков револвиращ кредит в размер на 1 000 хил. евро (1 956 хил. лв.). Заемът е платим на пет равни месечни погасителни вноски, първата дължима на 25 май 2009 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+2.00% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с материални запаси с балансова стойност 1 000 хил. лева и залог на всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД по всички негови настоящи и бъдещи банкови сметки, открити при кредитодателя.

Полученият заем съгласно договор № 650 представлява банков револвиращ кредит в размер на 2 800 хил. евро (5 476 хил. лв.). Заемът е платим на шест месечни погасителни вноски, първата дължима на 25 юни 2009 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+2.00% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижими имоти и залог върху вземания на СПАРКИ АД до размера на кредита.

DEG, частни инвеститори, представлявани от г-н Дитрих Х. Вестфал, SPARKY GmbH

С цел разширяване на дейността си чрез увеличаване на капацитета на производството, на 20 декември 2001 г. Групата е сключила договори за следните заеми:

Заемодател	Главница (хил. евро)
DEG	720
Частни инвеститори	192
SPARKY GmbH	366
	<u>1 278</u>

Лихвата по заемите е шестмесечният EURIBOR+3.5% годишно и е платима на всеки 6 месеца, заедно с главницата, с крайна дата на погасяване 15 ноември 2009 г.

Заемите от DEG и частни инвеститори са обезпечени с ипотека върху недвижимо имущество на Групата. Заемът от SPARKY GmbH не е обезпечен.

За повече информация относно задълженията по финансов лизинг вижте Пояснение 16.

20. Приходи от продажби

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Продукция	31 576	37 724
Стоки	214	269
Услуги	541	353
Строителство	29	8 451
Приходи от продажби на материали	7 794	1 245
Приходи от други продажби	159	192
	40 313	48 234

21. Други приходи

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Получени субсидии	41	95
Възстановен данък добавена стойност	10	11
Платени обезценени и отписани вземания	-	7
Заприходен излишък на материални запаси	49	-
Други приходи	1	14
	101	127

Приходите от субсидии са формирани от получени правителствени дарения по Договори за финансиране на проект по Националния иновационен фонд № ИФ-02-61/13.12.2005 г. и № ИФ-02-63/13.12.2005 г.

22. Доходи от продажба на нетекущи активи

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажба на нетекущи активи	57	186
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(5)	(100)
	52	86

23. Разходи за материали

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Основни материали	(13 766)	(18 756)
Спомагателни материали	(1 808)	(2 323)
Енергия и вода	(1 131)	(1 087)
Материали за ремонт и поддръжка	(1 447)	(2 083)
Горивни и смазочни материали	(119)	(112)
Други материали	(288)	(574)
	(18 559)	(24 935)

24. Разходи за външни услуги

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Транспортни услуги	(1 471)	(1 927)
Ремонт на дълготрайни активи	(743)	(1 676)
Промислени услуги	(917)	(1 134)
Строителни услуги	(102)	(6 602)
Одиторски контрол	(53)	(9)
Юридически услуги	(23)	(151)
Посреднически и консултантски услуги	(791)	(179)
Други услуги	(424)	(893)
	(4 524)	(12 571)

25. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за заплати	(5 217)	(4 749)
Разходи за осигуровки	(1 297)	(1 256)
Провизии за обезщетения за пенсиониране	(9)	(53)
	(6 523)	(6 058)

26. Суми с корективен характер

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Балансова стойност на продадени краткотрайни активи (без продукция)	(5 822)	(443)
Разходи за придобиване и ликвидация на дълготрайни активи по стопански начин	1 301	3 861
Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	2 556	2 794
Други суми с корективен характер	-	2
	(1 965)	6 214

27. Финансови приходи и финансови разходи

Приходи от лихви и разходи за лихви не включват тези, произтичащи от промяната в справедливата стойност на финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност. Следните суми са включени в Консолидирания отчет за доходите за периода:

Финансови разходи

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(132)	(131)
Разходи за лихви по заеми, отчитани по амортизирана стойност	(1 198)	(1 016)
Общо разходи за лихви по финансови инструменти, изчислени по метода на ефективния лихвен процент, които не са отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(1 330)	(1 147)
Загуби от промени на валутни курсове	(33)	(139)
Загуба от трансформиране на актив във финансов актив на разположение за продажба	-	(1 636)
Финансови разходи по банкови такси и комисионни	(133)	(144)
	(166)	(1 919)
	(1 496)	(3 066)

Финансови приходи

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви от пари и парични еквиваленти	1	2
Приходи от лихви от финансови активи, отчитани по амортизирана стойност и финансови активи на разположение за продажба	-	2
Общо приходи от лихви от финансови активи, които не са отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	1	4
Печалба от промени на валутни курсове	4	87
Печалба от продажба на финансови активи на разположение за продажба, нетно	-	4 416
	4	4 503
	5	4 507

28. Разходи за данъци

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10% (2007 г.: 10%) и действително признатите данъчни разходи в Консолидирания отчет за доходите могат да бъдат равнени както следва:

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Финансов резултат за периода преди данъци	4 341	20 158
Данъчна ставка	10.00%	10.00%
Очакван разход за данък	(434)	(2 016)
	Данъчен ефект	Данъчен ефект
Корекции за приходи, неподлежащи на облагане с данък	266	1 319
Корекции за непризнати за данъчни цели разходи	(259)	(680)
Разход за данък	(427)	(1 377)
Окончателен разход за данък	(435)	(1 383)
Състоящ се от:		
Текущ разход за данък	(427)	(1 377)
Приходи по разсрочени данъчни активи или пасиви	11	19
Обратно проявление на данъчни временни разлики	(19)	(25)
Окончателен разход за данък	(435)	(1 383)
Отсрочени данъчни разходи, признати директно в собствения капитал	(324)	(649)

Намалението на отсрочените данъчни активи се дължи на 11 хил. лв. увеличение на възстановимите данъчни временни разлики и 19 хил. лв. обратно проявление на възстановимите данъчни временни разлики, начислени в предходни периоди.

Вижте Пояснение 8 по отношение на отсрочените данъчни активи и пасиви.

29. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен като за числител е използвана величината - нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е както следва:

	2008	2007
Нетна печалба, подлежаща на разпределение (лева)	3 906 000	18 775 000
Средно претеглен брой акции	12 000 000	11 068 493
Основен доход на акция (лева за акция)	0.33	1.70

През 2008 г. Групата е увеличила акционерния капитал от 3 000 хил. лв. на 12 000 хил. лв. за сметка на намалението на натрупаните резерви и част от печалбата на СПАРКИ АД за 2007 г. Това е довело до нарастване на броя на обикновените акции в обръщение от 3 000 000 броя на 12 000 000 броя без съответната промяна в ресурсите на Групата. Поради това, броят на обикновените акции в обръщение преди увеличението е коригиран съгласно МСС 33, за да отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш увеличението се е случило в началото на най-ранния представен период. В резултат на това, основният доход на акция за 2007 г. е променен от 9.08 лв. на акция на 1.70 лв. на акция.

През 2008 г. Групата е разпределила на своите акционери дивиденди в размер на 900 хил. лв. Тази сума представлява брутен размер на дивидента - 0.30 лв. на една акция.

30. Парични потоци от оперативна дейност преди лихви и данъци

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба преди лихви и данъци	5 670	21 301
Корекции:		
Разходи за амортизация	2 446	2 033
Нереализирани разлики от промени на валутните курсове	29	47
Печалба от инвестиционни имоти	-	(10 533)
Печалба от продажба и отписване на активи	(52)	(4 451)
Загуба от апортна вноска в дъщерно дружество	-	1 636
Изменение на материалните запаси	(4 992)	(2 548)
Изменение на задължения за провизии	(3)	53
Изменение на търговските и други вземания	1 794	(2 132)
Изменение на търговските и други задължения	(1 762)	(6 139)
	3 130	(733)

С цел постигане на съпоставимост в Консолидирания отчет за паричните потоци в предходен период платените лихви в размер на 1 145 хил. лв. са рекласифицирани от оперативна във финансова дейност.

31. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват ключов управленски персонал на Групата и други свързани лица, описани по-долу. Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

	2008	2007
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на активи и услуги на свързани лица		
SPARKY GmbH	5 163	7 312
СПАРКИ ЕЛТОС АД	132	65
СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ООД	-	15
	5 295	7 392

Покупка на активи и услуги от свързани лица

SPARKY GmbH	(3 468)	(2 844)
СПАРКИ ГРУП АД	(120)	(85)
СПАРКИ ЕЛТОС АД	(63)	(273)
СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ООД	(231)	(75)
	<u>(3 882)</u>	<u>(3 277)</u>

Разходи за лихви от свързани лица

SPARKY GmbH	(14)	(20)
СПАРКИ ГРУП АД	-	(41)
	<u>(14)</u>	<u>(61)</u>

Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на Надзорния съвет и членовете на Управителния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	<u>хил. лв.</u>	<u>хил. лв.</u>
Краткосрочни възнаграждения		
Заплати	(158)	(126)
Възнаграждение на УС и НС	(240)	-
Разходи за социални осигуровки	(42)	(26)
	<u>(440)</u>	<u>(152)</u>

32. Условни активи и пасиви

Групата е издала запис на заповед в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД като обезпечение на получения заем в размер на 750 хил. евро (1 467 хил. лв.) съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г., за размера на кредита и лихвите по него.

Групата е издала запис на заповед в размер на 6 474 хил. евро (12 662 хил. лв.) в полза на БАНКА ДСК ЕАД като обезпечение на получения заем в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.) съгласно договор № 166 от 4 ноември 2005 г., за размера на кредита плюс едногодишните лихви по него.

За повече информация вижте Пояснение 16 и 19.

Ръководството счита, че поетите условни ангажименти няма да бъдат реализирани, тъй като финансовото състояние на Групата позволява обслужването на задълженията, във връзка с които са възникнали условните пасиви.

През 2008 г. са предявени различни правни искове към дружествата от Групата. Ръководството на Групата счита, че отправените искове са неоснователни и вероятността те да доведат до разходи за Групата при уреждането им е малка. Тази преценка на Ръководството е подкрепена от становището на независим правен консултант.

Нито един от гореспоменатите искове не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно

влияние върху позицията на Групата при разрешаването на споровете.

33. Цели и политика на Ръководството по отношение управление на риска

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата. Управлението на риска на Групата се осъществява от Ръководството ѝ. Негов приоритет е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци като намали излагането на Групата на риск. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата, са изброени по-долу.

(i) Валутен риск

Сделките на Групата се осъществяват в български лева и евро. След въвеждането на еврото българският лев бе фиксиран към еврото в съотношение 1EUR = 1.95583 лв., което елиминира наличието на валутен риск за Групата.

(ii) Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дълготрайно финансиране. Към 31 декември 2008 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми и задълженията си по финансов лизинг, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти, каквито са били и в предходната година.

Представената по-долу таблица показва чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на другите компоненти на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти в размер на + 1.11% и – 1.11% (за 2007 г.: +/- 1.88%). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарни условия. Изчисленията се базират на финансовите инструменти, държани от Групата към датата на Консолидирания баланс. Всички други параметри са приети за константни.

	31.12.2008		31.12.2007	
	+1.11%	-1.11%	+1.88%	-1.88%
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетен финансов резултат след данъци	3 731	4 082	18 496	19 054

Тъй като цената на ламарината формира до голяма степен себестойността на крайната продукция на СПАРКИ АД, Групата е изложена и на друг ценови риск. За елиминирането му Ръководството на Групата е предприело мерки за обвързване на цените на продукцията си с измененията в цената на ламарината. Повечето договори на предприятието-майка с клиенти са дългосрочни и в тях са определени цени на изделията при определени изменения в цените на ламарината. По този начин Групата е в състояние да генерира определен размер на печалбата дори при негативни движения на цената на ламарината.

(iii) Кредитен риск

Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на Балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на Консолидирания баланс, както е посочено по-долу:

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Парични средства и парични еквиваленти	94	1 306
Търговски и други вземания	7 251	8 593
	7 345	9 899

Групата редовно следи за изпълнение на задълженията на клиентите и на други контрагенти към Групата, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или отчети на клиентите и други контрагенти. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

Групата няма обезпечения, държани като гаранция за финансовите си активи.

Към датата на Консолидирания баланс някои от необезценените търговски вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените, просрочени финансови активи е следната:

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Над 6 месеца	36	70
	36	70

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Кредитният риск относно парични средства и други краткосрочни финансови активи се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

(iv) Ликвиден риск

Групата посреща нуждите си от ликвидни средства като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2008 г. падежите на договорните задължения на Групата са обобщени както следва:

	<u>Краткосрочни</u>	<u>Дългосрочни</u>
	<u>До 1 година</u>	<u>От 1 до 5 години</u>
	<u>хил. лв.</u>	<u>хил. лв.</u>
Заеми	19 622	1 467
Задължения по финансов лизинг	538	776
Задължения към доставчици	2 350	-
	22 510	2 243

Към 31 декември 2007 г. падежите на договорните задължения на Групата са обобщени както следва:

	<u>Краткосрочни</u>	<u>Дългосрочни</u>
	<u>До 1 година</u>	<u>От 1 до 5 години</u>
	<u>хил. лв.</u>	<u>хил. лв.</u>
Заеми	357	15 612
Задължения по финансов лизинг	579	1 375
Задължения към доставчици	3 545	-
	4 481	16 987

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията.

(v) Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

	<u>Пояснение</u>	<u>31.12.2008</u>	<u>31.12.2007</u>
		<u>хил. лв.</u>	<u>хил. лв.</u>
Нетекущи активи			
Финансови активи на разположение за продажба	6	1	1
		1	1
Текущи активи			
Търговски и други вземания	10, 11	7 251	8 593
Парични средства и парични еквиваленти	12	94	1 306
		7 345	9 899
Нетекущи пасиви			
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	16	2 175	16 782
		2 175	16 782

Текущи пасиви

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	18, 19	20 082	826
Търговски и други задължения	17, 18	<u>2 547</u>	<u>4 074</u>
		22 629	4 900

34. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие;
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите.

Групата определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на основата на съотношението коригиран капитал към нетен дълг.

Групата определя коригирания капитал въз основа на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, намалени със суми, признати в собствения капитал, отнасящи се до хеджирания паричен поток.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотека или залог върху имуществото на Групата.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа равнище на коригирания капитал към нетен дълг, което не надвишава съотношение 1:2.

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Стойността на съотношението за представените отчетни периоди е обобщена както следва:

	31.12.2008	31.12.2007
	хил. лв.	хил. лв.
Собствен капитал	42 141	39 135
+ Субординиран дълг	<u>5 632</u>	<u>311</u>
Коригиран капитал	47 773	39 446
Дълг	20 645	23 776
- Пари и парични еквиваленти	<u>(94)</u>	<u>(1 306)</u>
Нетен дълг	<u>20 551</u>	<u>22 470</u>
Коригиран капитал към нетен дълг	<u>1:0.43</u>	<u>1:0.57</u>

Изменението на съотношението коригиран капитал към нетен дълг през 2008 г. спрямо 2007 г. е

в резултат от нарастване на собствения капитал основно от увеличение на акционерния капитал. Същевременно на съотношението е повлияло и намалението на паричните средства и увеличението на субординирания дълг.

35. Събития, настъпили след датата на Консолидирания баланс

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на съставяне на Консолидирания баланс и датата на одобрението от Ръководството за публикуването на Консолидирания финансов отчет, 23 март 2009 г.